

duo nomina, officialis, & vicarius, synonyma sunt, vt late contra alios probat Bernard. Diaz *pract. crimin. cap. 3. num. 1. & 2.* non potest regulariter dare reuerendas ad Ordines nisi quando Episcopus in remotis agit. Sic habetur expressè *cap. 3. de tempor. ordin. in 6. & tenet ibi Francus, & Dominicus, Angel. Ordo 2. initio. Rosell. verb. ordinator. num. 6. Tabien. Ordo 3. §. 1. Syluest. Ordo 3. quest. 2.*

41 Hinc fit in generali commissione facta Vicario Episcopi non claudi potestatem dandi literas dimissorias, sed requiri speciale mandatum, & commissionem. Patet ex d. cap. 3. ibi, *Cum ad hoc se ipsius officium non extendat, & tenet ibi Francus num. 1.*

42 Sed quando dicitur Episcopus esse in remotis, glossa eo *cap. 3. versic. remotis*, refert aliquos dicere tunc esse, quando est extra prouinciam, aut vltra duas dietas, vel saltem vnam: at ipsa tenet hoc esse arbitrium iudici; quam approbant Dominicus, & Francus ibi, & referunt Hostiensis, & alios Doctores.

43 De religiosis vero, à quo debeant habere literas dimissorias ad Ordines, est dubium. Quidam enim dicunt, quòd si sunt exempti, non possunt ordinari ab Episcopo, in cuius diocesi morantur, sine licentia Papæ. Ratio, quia Episcopus tantum potest ordinare suos subditos: at hi non sunt subditi Episcopo. Sic Paris, & Archid. d. *cap. 3. de tempor. ordin. in 6.* & videtur tenere ibi Ioan. Andreas.

44 Sit tamen decima conclusio. Religiosi exempti possunt ordinari ab Episcopo, in cuius diocesi sunt, quia licet exempti sint: at in iis, quæ eorum fauorem concernunt, possunt se Episcopi subicere. Sic Rebuffus *pract. benef. tit. de cleric. à quib. & quomodo creant. num. 22.* Anchar. Hostiens. quos refert. Mandolus de signatura gratiæ, *tit. licent. ad Ordines se promoueri faciendi, §. nec quis miretur.* Item, quia appellatio diocæsani non venit ordinari Episcopo inferiori, licet in loco iurisdictionem habeat. Glossa *Clem. 1. de vita, & honest. cleric. versic. diocæsani, & ibi Imola num. 12.* Glossa *Clem. 1. de iure patri. versic. diocæsani, & ibi Imola num. 3. & ibi Cardin. quest. 5. Imola cap. de monachis, de præbend.* Cum ergo hoc sit proprium Episcopi diocæsani, non poterunt Abbates, & reliqui Prælati non Episcopi.

Cæterum tenendum est standi in iure communi antiquo hoc posse Abbates, & Prælatos illos, qui habent iurisdictionem quasi Episcopalem, ita vt in illa diocesi non habeat iurisdictionem Episcopus. Et ratio est, quia huiusmodi Abbates, & Prælati possunt omnia, quæ possunt Episcopi, & in illis iurisdictionem habent, & in illis potestatem dandi literas dimissorias ad Ordines. Quod ex sequentibus probatur, quia *Clem. 1. de foro compet. habetur* petendam esse licentiam à diocæsano, vt expulsi Episcopus à sua diocesi possit exercere iurisdictionem in alia: & tamen dicit ibi glossa *versic. diocæsani*, non intelligi Vicarium Episcopi, sed nomine diocæsani intelligi Episcopum, vel qui habet iurisdictionem quasi Episcopalem in aliquo loco; ita vt Episcopus non possit eam exercere ibi: nam si Episcopus possit, licet etiam ipsi possent, debet Episcopus. Idem Imola

decernit non posse Abbates exemptos dare reuerendas ius, qui non sunt Religiosi illis subditi.

Vndecima conclusio. Religiosi non exempti debent ordinibus initiari ab Episcopo, in cuius diocesi commorantur, vel cum literis dimissoriis illius à quocumque Episcopo. Nec possunt Prælati Regulares his Religiosis dare reuerendas. Ratio, quia hic actus est iurisdictionis quasi Episcopalis: at in hos non habent Prælati Regulares hanc iurisdictionem, cum sub sint Episcopo, in cuius diocesi commorantur. Sic etiam habetur expressè *cap. 3. de tempor. ordin. in 6. & tenet ibi Francus num. 1. & 2.*

De nouitiis vero, an possint ad ordines promoueri, & à quo Episcopo initiari debeant, dixi lib. 6. *summa, cap. 10. num. 18.*

D V B I V M XXI.

An Abbates, & alij Prælati, qui non sunt Episcopi, habent tamen iurisdictionem quasi Episcopalem in subditos seculares; possint illis dare literas dimissorias ad Ordines, vel hoc solum possint Episcopi.

Hoc dubium standum est primò standi in iure communi antiquo; deinde attento iure nouo Concilij Tridentini, & 10. de reformat.

Et in primis, quòd etiam attento iure communi antiquo hoc non possint Abbates, & dicit Prælati, probatur, quia *cap. 3. de tempor. ordin. in 6.* dicitur solum Episcopus, & non inferiores Prælatos posse has literas dimissorias dare. Vbi glossa *versic. Prælati*, dicit nec Abbates, nec Archidiaconos hoc posse, & ibi Francus num. 1. dicit idem. Mandolus de signatura gratiæ, *tit. licent. ad Ordines se promoueri faciendi, §. nec quis miretur.* Item, quia appellatio diocæsani non venit ordinari Episcopo inferiori, licet in loco iurisdictionem habeat. Glossa *Clem. 1. de vita, & honest. cleric. versic. diocæsani, & ibi Imola num. 12.* Glossa *Clem. 1. de iure patri. versic. diocæsani, & ibi Imola num. 3. & ibi Cardin. quest. 5. Imola cap. de monachis, de præbend.* Cum ergo hoc sit proprium Episcopi diocæsani, non poterunt Abbates, & reliqui Prælati non Episcopi.

Cæterum tenendum est standi in iure communi antiquo hoc posse Abbates, & Prælatos illos, qui habent iurisdictionem quasi Episcopalem, ita vt in illa diocesi non habeat iurisdictionem Episcopus. Et ratio est, quia huiusmodi Abbates, & Prælati possunt omnia, quæ possunt Episcopi, & in illis iurisdictionem habent, & in illis potestatem dandi literas dimissorias ad Ordines. Quod ex sequentibus probatur, quia *Clem. 1. de foro compet. habetur* petendam esse licentiam à diocæsano, vt expulsi Episcopus à sua diocesi possit exercere iurisdictionem in alia: & tamen dicit ibi glossa *versic. diocæsani*, non intelligi Vicarium Episcopi, sed nomine diocæsani intelligi Episcopum, vel qui habet iurisdictionem quasi Episcopalem in aliquo loco; ita vt Episcopus non possit eam exercere ibi: nam si Episcopus possit, licet etiam ipsi possent, debet Episcopus. Idem Imola

Imola ibi num. 38. Idem Cardin. ibi §. volumus, *quest. 4. & §. finali, quest. 2.* & Paulus ibi. Secundo probatur idem, quia plures textus determinant Episcopi esse compellere exequutores negligentes exequi testamentum. Sic habetur *cap. si heredes, & cap. tua nobis, de testam. & Trident. sess. 22. cap. 8. de reformat. & cap. Ioannes, de testam. dicitur hoc esse munus diocæsani: & tamen communis sententia tenet nomine Episcopi in hoc decreto intelligi illum, qui habet iurisdictionem quasi Episcopalem, secluso Episcopo, siue is appelletur Abbas, siue Archidiaconus. Sic Couarr. *cap. Ioannes, de testam. num. 1.* Ioannes Andr. Panorm. *Barbatus ibi. Felinus cap. cum olim, num. 2. de prescrip. Tertio probatur, quia Clem. 1. de reb. Ecclæs. non alien. dicitur non posse alienari rem Ecclesiasticam sine consensu proprij Prælati; & tamen glossa ibi, *vers. proprij, & Imola ibi, num. 9.* Paulus ibi. Panorm. *cap. 2. de transact. & cap. 1. de voto. Decius cap. auaricia, de præbend. Innocent. cap. 2. de transact. sine, dicitur hunc Prælatum esse Episcopum, vel Abbatem habentem Ecclesiam pleno iure subiectam, & iurisdictionem quasi Episcopalem. Et dat rationem Imola, quia hi vices Episcopi gerunt. Quarto probatur, quia *cap. sicut, de excess. Prælati, dicitur*, quòd Episcopi est Ecclesiasticam suæ diocæsani vno: & tamen dicit Panorm. *ibi 1. m. 3.* quòd Prælati inferiores habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, hoc faciunt; quia (inquit) vnicè est iurisdictionis Episcopalis, & addit, quòd possunt omnia pertinentia ad iurisdictionem Episcopalem: & citat *Federicum consil. 24.* Nec obstant glossæ adductæ in contrarium, dicentes nomine diocæsani tantum comprehendi Episcopum, & non alios habentes iurisdictionem quasi Episcopalem; quia id intelligitur in materia concernente officium, & dignitatem Episcopalem, quando potius iurisdictionem, vt bene Felinus *cap. cum olim, n. 2.* Panorm. & Barbatus *dico cap. Ioannes, & ibi Couarr. n. 1.* Quinto probatur idem, quia iure communi semper fuit necessaria licentia Episcopi ad audiendas confessiones, & nunc clarius per Trident. *sess. 23. cap. 1. de reformat. id requiritur*: at hi Abbates in sua diocesi dant licentiam audiendi confessiones, referunt casus, vt constat ex praxi: imò non sat est, esset licentia diocæsani, vt quis audiret confessiones subditorum huiusmodi Abbatum, vt tenet Cardin. & Panorm. quos refert, & sequitur Syluest. *consilior. 2. quest. 7.* Præterea probatur nostra sententia, quia iure communi Capitulum Sede vacante concedit reuerendas, *cap. 3. de tempor. ordin. in 6.* quia succedit in iurisdictione Episcopali: sed in nostro casu est eadem ratio, quia hi Abbates habent iurisdictionem Episcopalem; ergo idem est de illis dicendum, quia constitutiò extenditur ad eum similem, quando est eadem ratio: nec illa est extensio, vt etiam in pœnalibus tenet glossa *cap. 1. de temp. ordin. in 6. versic. Italia.* Tandem probatur, quia Regulares exempti possunt dare suis subditis Regularibus reuerendas, vt tenet communis, & dixi *dub. præcedenti*, quia habent in ipsos iurisdictionem quasi Episcopalem: cum ergo hi possint hac ratione, poterunt etiam alij habentes eandem iurisdictionem, & sicut illi, ita, & hi comprehenduntur nomine Episcopi. Et Panorm. *cap. questum, de rerum permut. mon. 4.* dicit esse referuatum Episcopi interponere authoritatem pœnitu-***

tationi beneficiorum; & tamen id dicit posse huiusmodi Abbates, & *cap. Abbates, ad finem, de priuileg. in 6.* dicitur hos habere iurisdictionem quasi Episcopalem. Pro hac sententia est Innocent. *de clericis peregrin. in rubrica, num. 3.* vbi hæc dicit, Abbates exempti possunt dare reuerendas, quando ita sunt exempti, vt Episcopus non habeat iurisdictionem quoad suos clericos. Idem Mandolus *regula 24. Cancellaria, num. 8.* Ioan. Andr. *cap. 3. de tempor. ordin. in 6. & ibi Francus num. 5. & Nauarr. lib. 4. consil. tit. 1. de sponsal. consilio 5.* vbi dicit posse Abbates omnia iurisdictionis, quæ potest Episcopus, in nouis est *lib. 5. consil. tit. de priuilegio, consil. 23.*

Ex dictis patet solutio ad adducta in contrarium.

Maius autem dubium est, an post Trident. hoc idem liceat Abbati, & alijs Prælatis dictis. Videtur enim id non licere iam per Trident. *sess. 23. cap. 10. de reformat.* vbi sic dicitur, *Abbatibus, & alijs exemptis non liceat intra fines alicuius diocæsani consentientibus, etiamsi nullius diocæsani, vel exempti esse dicantur, cuique, qui Regularis sibi subditus non sit, tonsuram, vel maiores ordines conferre, vel literas dimissorias, vt ab alijs ordinentur, clericis secularibus conferre, sed hæc omnia spectent ad Episcopos, intra quorum diocæsani fines existunt, non obstante quouis priuilegio, vel consuetudine immemorabili.* Et sic Salzedo *pract. crimin. Bernard. Diaz cap. 26. versic. sine licentia*, dicit post Tridentinum non licere iam Abbati dare reuerendas: & Barthol. à Ledesma *summa sacramentor. mater. de ordin. dub. 11. fol. 1164.* dicit per hoc decretum tolli facultatem, quam habent hi Abbates conferendi tonsuram, & ordines maiores: & sic idem debet dicere de facultate conferendi reuerendas, quia eodem tenore verborum dicit vtrumque Trident. & tenet expressè Nauarr. *lib. 1. consil. tit. de tempor. ordinat. consil. 22.* Vivaldus *appendice ad candelabrum sacramentorum, cap. 8. num. 13.* Henriquez *lib. 14. de irregular. cap. 18. num. 2. in commento littera P. fine.* Manuel *2. tono summa, cap. 10. num. 6. conclus. 6.* & huius sententia liter multi Episcopi, qui nullo modo admittunt sicut dimissorias horum Abbatum.

Cæterum probabilius esse credo posse post Tridentinum. Ratio, quia licet Tridentinum id non concedat Abbati, imò dicit, *Non liceat Abbati, &c.* est opus videre clausulam derogatoriam, quam ponit, & iuxta illam regulandum est decretum: nisi enim non habeat clausulam derogatorem, & signum, quòd Concilium id non concedit, at si aliunde est concessum, id non derogat. Quod probatur ex doctrina Antonij à Corduba super priuilegia mendicantium, *verb. dispensatio, sine, vbi* refert Doctorem Ortiz, dicitque cum illo, quòd omnes exceptiones, & limitationes, quas Pontifices faciunt in suis decretis, & constitutionibus, tantum limitant ipsas concessiones, in quibus ponuntur tales limitationes, si non sit clausula derogatoria; v. g. Marianus V. concessit fratribus S. Benedicti posse dispensare in omni irregularitate, etiam ex homicidio voluntario occulto, cum suis Monachis, quia gratia per communicationem gaudent omnes Mendicantes: postea Sixtus I V. concessit posse dispensare in homicidio casuali, cum exceptione expressa homicidij voluntarij. Quærit ibi Cordub. an possit virtute prioris concessionis

cessionis dispensare cum suis Monachis in irregularitate homicidii voluntarii occulti. Et respondet posse, quia (inquit) exceptiones Sixti I V. tantum intelliguntur limitare illam concessionem, in qua ponuntur, quod perinde est, ac si diceret, per hoc privilegium non tibi concedo hanc facultatem, non tamen aufero, si illam illam habes: & non intelliguntur limitare alias concessionem a se, vel a suis predecessoris concessas. Et sic iuxta hac attendenda est clausula derogatoria Concilij, & secundum illam intelligendum: at per illam Concilium non derogatur iuri communi, quo poterant hi Prælati dare literas dimissorias, sed tantum privilegij, & consuetudinibus: ergo tantum intelligitur de Abbatis, & aliis Prælati, quibus non competeat ex iure communi, sed ex usu, vel privilegio dare reuerendas: illis autem, de quibus probatur, quod id habent ex iure communi, nil derogatur. Probat minor, quia tantum derogatur consuetudinibus, & privilegijs: at in generali derogatione privilegiorum non comprehenditur inferuntur in corpore iuris communi, ut bene docent Gregor. Lop. l. 2. tit. 18. part. 3. vers. A paradidone. Glossa l. heres absens, ff. de iudic. & Auth. qua in provincia, C. ubi de crimin. agi oport. vers. illic, in fine, & ibi Bart. & Bald. Felin. cap. 1. de rescript. num. 12. Perez lib. 4. ordin. tit. 4. l. 2. fol. 837. Menochius de presump. lib. 6. presump. 40. n. 25. Et ratio est, quia privilegium est, quod est in privato concessum; quare si inferuntur est in corpore iuris, non dicitur proprie privilegium, cap. privilegia, dist. 3. quod est D. Isidori; & l. 1. ff. de constit. Princip. & l. 2. tit. 18. part. 3. & ibi Greg. Lop. vers. A paradidone. Secundo probatur eadem minor, quia quando idem Tridentinum voluit derogare iuri communi, id expressit, sess. 7. cap. 10. de reform. Sic enim dicit: Non possit Capitulum Sede vacante dare reuerendas tam ex iuris communi dispensatione, quam consensu privilegij, vel consuetudinis vigore. Vbi ergo tantum derogatur privilegia, vel consuetudines, non videtur abrogare ius commune. Tertio probatur eadem minor, quia Trident. sess. 23. cap. 15. de reform. statuit, ut nullus Regularis audiat confessiones, nisi approbatus ab ordinario, non obstant quavis consuetudine, vel privilegio, & Nauarr. summa Latina nota cap. 27. num. 264. & sequenti, dicit non abrogare per hoc privilegium, quod habetur in iure communi, scilicet Clement. audiam de sepulch. quod Episcopo sine iusta causa non admittente censentur approbati: ergo similiter in nostro casu, cum tantum Tridentinum derogat privilegia, & consuetudines, non censetur ius commune derogare. Nec Salzedo oppositum dicit; tantum enim dicit post Tridentinum non licere Abbatis prætextu privilegij, vel consuetudinis dare reuerendas, quod nos fatemur. Vnde concludo decretum Concilij Tridentini loqui solum de Abbatis, & Prælati non habentibus plenam iurisdictionem Episcopalem, quibus competeat ex iure communi dare reuerendas: sed de quibusdam, qui abque hac plena iurisdictione, non ex vi iuris communi, sed ratione alicuius peculiaris privilegij, vel præscriptionis reuerendas concedebant. Et ita hodie post Tridentinum plures Abbates, & Abbas de Alcalá la Real, & alij, illas conferunt, non obstante dicto decreto, & multi Episcopi illas admittunt. Et sic quod post Tridentinum possint prædicti Abbates reue-

rendas concedere, tenet Aragon 2. 2. quest. 88. art. 12. fol. 1042. vers. quarta conclusio, vbi id posse supponit, & Henricus lib. 10. de sacrament. Ordin. cap. 23. num. 3. in commento litera H. videtur ensere esse probabile, dicit enim esse licet sub iudice, an possint.

DVBIVM XXII.

Quis sit proprius Episcopus alicuius ad hunc effectum, ut possit illum licite ad ordines promovere, & illi conferre literas dimissorias, ut ab alio ordinetur.

Ita conclusio. Episcopus proprius ad hunc effectum dicitur Episcopus illius diocesis, de qua promovendus est oriundus, seu in qua beneficium Ecclesiasticum obtinet, seu in qua habet domicilium, licet alibi natus fuerit. Hec habetur expressè cap. 3. de tempor. ordinat. in 6. his enim tribus modis potest domicilium acquiri. Qualis autem habitatio requiratur ad domicilium acquirendum, & an domicilium originis amittatur per mutationem habitationis, dixi lib. 3. de matrim. dist. 23. Quare hic solum superest dicendum de domicilio ratione beneficij.

DVBIVM XXIII.

Qualiter ratione beneficij Ecclesiastici trahatur domicilium.

Glossa cap. quia in tantum, de prebend. vers. 1. plures, absolute dicit habentem alicubi beneficium, habere ibi domicilium. Alia verò glossa cap. dilectus 2. de rescriptis, vers. domicilium, absolute dicit ratione beneficij non contrahi domicilium. Sic tamen

Prima conclusio. Clericus secularis non habet domicilium in loco, vbi habet beneficium, si id residentiam non possidet, nisi ibi habitationem habeat. Ratio, quia habitatio, vel habitandus necessitas iure inducta constituit domicilium: at hic nec habitat, nec iure constringitur habitare, ergo. Sic Angel. verb. civis, principio. Syluest. verb. civitas, quest. 4. Felinus cap. dilectus 2. de rescript. n. 1. vbi Butrius, Imola, & communis, Bernard. Diaz pract. cap. 10. Innoc. & Panorm. cap. ex ore, de privil. Rota rit. de appellat. decisio 19. in notis. Francus, & Dominicus cap. 3. de tempor. ordin. in 6. & patet ex illo cap. 3. quia ibi ponuntur vt diversa, posse ordinari ratione beneficij, & ratione domicilij: ergo non semper ratione beneficij acquiritur domicilium. Idem tenent Doctores citandi pro sequenti conclusione.

Secunda conclusio. Beneficium id requirit residentiam, sortitur clericus ratione illius domicilium. Ratio, quia residentia, seu residendi necessitas est, quæ facit sortiri domicilium, vt notat Innoc. d. cap. ex ore. Sic Felin. supra n. 2. Innoc. Panorm. & Butrius d. cap. dilectus. Armil. verb. domicilium, n. 1. Angel. ibi, & verb. civis, in principio. Sylu. verb. civitas, quest. 4. Ioan. Andr. cap. statutum, §. cum autem, de rescript. in 6. Archid. 3. quest. 6. in summa, & cap. si clericus 11. quest. 1. Baldus l. omnes, in principio, C. de Episc. & cler. Bernard. Diaz d. cap. 10. Turrecrem. cap. extra prouincias 3. quest. 6. num. 2. & communis.

Primo

4 Primò nota conclusionem esse veram, licet clericus abire beneficio; quia, vt dixi, residendi necessitas, licet non resideat, faciat sortiri domicilium. Sic Bernard. Diaz dist. cap. 10. Felin. supra num. 4. Panorm. & Butrius cap. postulasti, de foro compet. num. 4.

5 Secundo nota, quod hoc limitant, nisi ultra decennium alibi habitaret, quam in loco beneficij requirerent residentiam: tunc enim non dicitur habere domicilium in loco beneficij. Sic Panorm. ibi. Alex. de Imola l. xx. Cornelius, §. si quis ff. de iur. iur. Felin. supra num. 5. vbi addit hoc saltem esse verum in iis, quibus esset vile ipsi non residenti habere ibi domicilium: at verò quatenus esset damnosum, forte dicitur ibi habere domicilium in odium ipsius, nec ex delicto commodum assequatur: sed hoc (inquit) non assero, quia nullus id dicit, & Panorm. lenit contrarium.

6 Tertio nota, quod licet de iure omne beneficium petat residentiam, at ex generali consuetudine beneficia simplicia eam non exigunt (excipie canonicatus, & portiones) vt tradit Felinus d. cap. dilectus, el. 2. num. 1. Rebuff. praxi benefic. tit. de dispensat. de non residendo, num. 8. vnde in præfenti tantum illa, quæ ex consuetudine requirunt residentiam, dicuntur potest ordinare. Sic Felin. cum alijs, eod. num. 1. & Doctores Sanchez, & Quez.

7 Quarto nota, quod et ad sortiendum domicilium ratione beneficij requiratur, vt id residentiam requiratur, verum vt ratione beneficij quis ad Ordines promovendi possit ab Episcopo loci beneficij, licet oriundus sit ex alia diocesi, fat est beneficium quodvis Ecclesiasticum, licet residentiam non exigat. Patet, quia cap. 3. de tempor. ordinat. in 6. dicitur proprius Episcopus ad effectum promovendi ad Ordines Episcopus, in cuius diocesi promovendus habet domicilium, vel beneficium: ergo cum ponantur vt diversa, non requiritur, vt beneficium tale sit, vt ratione illius contrahatur domicilium. Item, quia d. cap. 3. absolute loquitur de beneficio. Sic Francus, Ioan. Andr. & Domin. eod. cap. 3. & fat est beneficium quantumvis tenue. Henricus lib. 6. de penit. cap. 10. num. 3. in commento litera O.

8 Quintò nota quod hoc beneficium, vt ratione illius possit quis ordinari ab Episcopo beneficij, cum tamen ipse sit aliena diocesi, oportet, vt sit perpetuum. Vnde non fat est beneficium in commendam, quia temporale; sed requiritur in titulum. Sic Francus, Domin. & Ioan. Andr. eod. cap. 3. & ibi Anchar. Rebuffus praxi benefic. tit. de cleric. à quibus, & quomodo creentur, num. 21. & 20. vbi num. 21. exemplificat, quando commenda esset per sex menses: si enim esset perpetua, cum sit titulus beneficij perpetuus, videtur fat esse. Et quod sit titulus, probat optime Nauarr. lib. 1. consil. tit. 18. de filijs presbyt. consil. 4. alios referens.

9 Hinc inferitur Collegiales, qui sunt in Collegio ad tempus, non posse promoveri ad Ordines in diocesi Collegij, si ex alia sint; quia hoc non est perpetuum. Sic Rebuff. eod. num. 20.

10 Secundo inferitur, quod si quis habeat fructus prebende ad docendum pueros, non potest ratione huius beneficij ordinari in ea diocesi. Ratio, quia est temporalis. Sic contra Francus eod. cap. 3. tenent Anchar. Ioan. Andr. & Domin. ibi, & Archidiacon. ibi. Rebuffus eod. num. 20.

11 Excipie tamen Religiosos habentes beneficia

manualia. Clemens unica, de supplen. neglig. pralat. possunt enim promoveri; quia hæc pro perpetuis habentur quoad hoc. Rebuff. eod. num. 21.

Sextò nota, quod si beneficium est in vna diocesi; subiectum tamen Episcopo alterius diocesis, adhuc potest promoveri ad Ordines beneficiorum ab Episcopo, in cuius diocesi est beneficium. Sic Ioan. Andreas cap. 3. de tempor. ordinat. in 6. sed hoc est intelligendum, vt docent Imola, & Domin. eod. cap. 3. quando tale beneficium esset subiectum alteri quoad institutionem, vel presentationem tantum: secus quoad iura Episcopalia; quia tunc ille solus, cui esset subiectum, posset promovere.

Septimò nota non fat esse beneficium proxime habendum, vt ratione illius possit quis ordinari ab Episcopo, de cuius diocesi non est. g. quidam, qui est de diocesi Cordubensi, non est prima tonsura initiatus, præsentatur à patrono ad Capellaniam quandam Granate existentem, & ad eam obtinendam vult prima tonsura initiari ab Archiepiscopo Granateni: nullatenus posse assero, quia cum ratione beneficij fiat incola, non est talis, dum beneficium non habet. Sic quidam Iurisperitus admodum doctus à me consultus.

Octavo nota aliquos dicere, quod sicut Episcopus beneficij potest ordinare beneficium suæ diocesis, sic potest ordinare eius socium, dum manet locus: nam privilegium personale respicit familiam, cap. licet, de privileg. in 6. Auth. habita, C. ne filius pro patre. Sic Ioan. Andr. in mercuriali, cap. licet, de reg. iuris in 6. vers. secundo inducitur. Sed meritò hoc reprobat Rebuffus praxi benefic. tit. de formula dimissorias, num. 3. & 33.

Nonò nota domicilium comparatum ex beneficio finiri beneficio dimisso. Sic Felin. cap. dilectus, el. 2. de rescript. num. 2. Angel. consil. 23. sine. Nauarr. alios referens cap. non dicatis, l. 2. quest. 1. num. 34.

Ex dictis inferitur, quod si impetrans naret se clericum talis diocesis, & in illa habeat solum beneficium requirens residentiam, fat est, licet alibi sit oriundus; quia ratione beneficij dicitur de illa diocesi. Sic Felinus dist. cap. dilectus, num. 2. Rota rit. de rescript. decisio 70. in antiquis, facit ad hoc Dominicus cap. 3. de tempor. ordin. in 6. asserens appellatione civium comprehendi qui sunt de ciuitate altero ex tribus modis, scilicet ratione originis, beneficij, vel domicilij.

Tertia conclusio. Habens plura beneficia requirerentia residentiam, dicitur habere plura domicilia. Sic glossa cap. quia in tantum, de prebendis, vers. plures, & cap. primatus, 71. dist. vers. Collega. Hoc tamen intelligendum venit, modo vtrique beneficio deseruiat, nunc vni, nunc alteri, ita vt æquè, vel quasi æquè in vtroque resideat. Ratio, quia sola residentia, seu residendi necessitas facit sortiri domicilium: at habens Vicarium in altero beneficio, videtur super residentia dispensatus. Sic Bernard. Diaz d. cap. 10. Felin. d. cap. dilectus, num. 3. Panorm. d. cap. postulasti, num. 4. & ibi Marianus, & Ioan. Andr. Syluest. verb. civis, §. quest. 4.

Quarta conclusio. Licet clericus dicatur habere domicilium in loco beneficij requirerentis residentiam; at non ob id desinit etiam illud habere in alijs locis, in quibus de iure habeat. Sic Felinus dist. cap. dilectus, num. 5. Turrecrem. supra Panorm. dist. cap. postulasti, num. 4. Ioannes Andr. dist. cap. ex ore.

19 Vltima conclusio. Solus diecesanus loci, in quo situm est beneficium, dicitur iudex competens, quando agitur de materia concernente illud beneficium, licet non pretat residentiam, & licet clericus alibi habeat domicilium. Ratio, quia illud beneficium cum sit in Episcopi illius iurisdictione, illi tantum subiectum est. Sic Felin. eod. cap. dilectus, num. 9. multos referens, & late probans.

D V B I V M XXIV.

Quis sit Episcopus proprius, ut possit ad Ordines promovere electum à Religione, & an talis possit ad Ordines promoveri.

1 Dico primò, quòd talis potest ad Ordines promoveri, si delicta, ob quae electus, non inducebant irregularitatem, vel aliam inhabilitatem quia non est textus id prohibens. Sic Nauar. lib. 1. consil. tit. 14. de atate, & qual. ordin. consil. 9. in 2. editione lib. 3. de irregular. consil. 84.

2 Secundò dico, quòd ab Episcopo originis est ordinandus, si habet patrimonium sufficiens, & scientiam, & alias qualitates requisitas; quia hoc domicilium semper retinetur. Sic Nauar. ibi.

3 Tertio dico, quòd si electus erat irregularis, nec ab ea est absolutus per privilegia Religionis antequam eijceretur, videndum est an illa irregularitas sit ex iis, quae sunt Pape referatae: & tunc ab eo debet dispensari, vel ex iis, in quibus potest Episcopus; & tunc Episcopus dispensabit. Nauar. ibi.

D V B I V M XXV.

An si dedit Papa alicui facultatem, ut ordinaretur extra tempora à suo Ordinario tantum, an possit ordinari ab alio Episcopo cum literis dimissorias sui Ordinarij.

1 Videtur enim non posse; quia à propria verborum significatione non est discedendum regulariter, cap. ad audientiam, de decimis, non aliter, ff. de legat. 3. At hæc concessio est limitata, ut tantum ab Ordinario: ergo.

2 Cæterum dicendum est posse. Primò, quia dictio, tantum, quae taxativa est, non excludit similia, in quibus est eadem ratio, vt est casus in l. final. C. de reuoc. donat. vbi est casus tantum posse reuocari donationem, ex causis ibi positis: & tamen glossa addit alium ex similitudine rationis: & auct. eion de appellat. cognosc. 8. aliud quoque, habetur ob solas quatuordecim causas posse filium exheredari à patre; & tamen communis sententia ait ob causas æque graues posse: at perinde est ordinari ab Ordinario, vel ab alio de eius licentia; ergo. Secundò, quia causa, ob quam Papa limitauit suam gratiam, fuit, ne ordinatio præiudicaret suo proprio Episcopo, sed seruaretur decretum Concilij Tridentini. At cum ex licentia proprii Episcopi ab alio ordinatur, non præiudicatur illi, nec Tridentino, siquidem illud permittit ergo. Sic Nauar. lib. 1. consil. tit. 11. de tempor. ordinat. consil. 33.

in 1. editione, & in consil. 25.

D V B I V M XXVI. An Capitulum, Sede vacante, ante annum elapsum possit licentiam concedere alicui Episcopo, vt in ea diocesi ad Ordines promoveat alienos habentes dimissorias proprii Episcopi, aut sui Prælati Regularis, vel personarum eiusdem diocesis habentes dimissorias Episcopi mortui, vel Nunciij Apostolici, vt à quocumque Antistite ordinentur.

Ratio dubitandi est, quia Trident. sess. 7. de reformat. cap. 10. ita ait: Non licet Capitulum Ecclesiarum Sede vacante infra annum à die vacationis ordinandi licentiam, aut literas dimissorias, seu reuocandas alicui, qui beneficii Ecclesiastici recepti, seu recipiendi occasione arctatus non fuerit, concedere. Quibus verbis corrigi facultatem, quam ad hoc habebat Capitulum Sede vacante, cap. cum nullus, §. Episcopo, de tempor. ordinat. in 6. & sess. 6. de reformat. cap. 5. sic ait: Nulli Episcopo licet cuiusvis privilegij pretextu in alterius diocesi Pontificalia exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personis eidem Ordinarij subiectis tantum.

His tamen non obstantibus, responderetur posse. Nec obstat prior Tridentini locus: nam illud verb. ordinandi licentiam, capitur passiuè, quae ita idem est, quod reuocandas; & Concilium posuit ordinandi licentiam, & literas dimissorias ad maiorem claritatem. Et constat quòd passiuè accipitur, propter dictionem datiuè, quam statim subiungit, scilicet alicui, &c. Dari autem hanc licentiam Episcopo ad Ordines celebrandos, non est licentiam conferre, vt aliquis ordinetur; quia iam supponitur, quòd ordinandus debeat licentiam asserre, aut illam habere ab Episcopo iam mortuo, vel Nuncio Apostolico. Nec obstat posterior locus; quia si intelligatur, vt sonat, damnare vt illicitam praxim, vel consuetudinem vbiq; seruata, videlicet quòd Episcopus in aliena diocesi de licentia Episcopi diocelani ordinat omnes illius diocelitas, quibus proprius Episcopus dat licentiam, & insuper quocumque alios, qui à propriis Episcopis literas dimissorias habent: & ita necessariò cogimur asserere quòd illa verba, & in personis eidem Ordinarij subiectis tantum, debeant intelligi virtute illius licentiae data à Capitulo, Sede vacante, ad celebrandos Ordines: scilicet si ordinandi à suo Ordinario licentiam habeant, vt docet Nauar. lib. 1. consil. tit. de tempor. ordinat. in priori edit. consil. 20. in posteriori consil. 41. vnde ex Trident. non potest colligi specialis prohibitio facta Capitulo Sede vacante potius, quam ipsi Episcopo. Atque ita procedit regula generalis, quòd Capitulum Sede vacante succedit in omnem iurisdictionem iure ordinario, id est, non ex speciali delegatione competentem Episcopo, præter aliquos casus circa beneficiorum collationem, ex quibus non est iste, de quo agimus. Et ab hac regula iuris communis non est recedendum: illa est corrigenda sine textu expresse, qui hunc casum excipiat: & hic textus Concilij non est expressus, sed valde dubius.

Quod tamen huic resolutioni obstat videtur, est doctrina Nauarri lib. 1. consil. tit. de tempor. ordinat. in 1.

in 1. editione, consil. 18. in 2. consil. 27. vbi ait, quòd habenti reuerendas à Nuncio Apostolico, vt ordinetur à quocumque Antistite, dummodo habeat literas sui Ordinarij testimoniales idoneitatis petitas in Tridentin. sess. 23. cap. 8. de reformat. non potest Capitulum Sede vacante has literas illi conferre intra annum; quia quoad ea, quae ad ordinum promotionem spectant, non reputatur Ordinarius eo tempore: quod idem sequitur Manuel 2. tomo summo, cap. 14. num. 6. Hanc tamen doctrinam veram non reputo. Primò, quia nomine Ordinarij, vbi non est specialis prohibitio, comprehenditur etiam Capitulum Sede vacante, vt de se constat, siquidem habet eandem iurisdictionem ordinariam Episcopi: & in hoc casu non est specialis prohibitio; quia Tridentinum sess. 7. cap. 10. de reformat. solum prohibuit reuerendas conferre: quòd cum sit correctorium iuris communis, non debet extendi ad literas, quae non sunt vere tales, præsertim quia idem Nauar. & Manuel fatentur ibi has literas testimoniales non esse reuerendas, & ideo, qui illas conferunt, non incurtere pœnas illius decreti: nam si in illo prohiberentur, qui illas darent, incurterent prædictas pœnas. Secundò, quia dato, id esset verum, est valde diuersus ille casus ab isto, de quo agitur; quia illud testimonium, quod dicitur magis, estque similibus reuerendas, & Quaranta in summa vulgari, cap. Sede vacante, pag. 140. interrogans, & Capitulum Sede vacante possit concedere licentiam extero Episcopo exercendi Pontificalia in Ecclesia vacante, respondet posse, præterquam ad ordinandos subditos, id est, eos, qui sunt sub iurisdictione ipsius Capituli, Sede vacante infra annum, per decretum Tridentini sess. 1. cap. 10. & extat declaratio Cardinalium, quae sic habet: Capitulum Sede vacante potest concedere licentiam extero Episcopo exercendi Pontificalia in Ecclesia, & Ordines conferendi tam clericis illius diocesis, quam exteris, habentibus dimissorias suorum Episcoporum, iuxta formam tamen huius decreti.

4 An verò si Episcopus promouet ad Ordines irregularem, vel suspensum, &c. cum quo poterat dispensare, scilicet à quo Episcopus impedimentum, censetur eum eo dispensare, & ille sit ritè ordinatus, dixi latè lib. 8. de matrimon. disp. 4. à num. 15.

D V B I V M XXVII.

An cum proprius Episcopus dat literas dimissorias alicui subdito, vt ordinetur à quocumque Episcopo, videatur illi concedere, vt dispense cum ordinato in quacumque irregularitate, & quouis alio impedimento ad Ordines, in quo posset proprius Episcopus dispensare.

1 Aliqui affirmant, quia concessio aliquo, videtur concessum id, sine quo illud consistere nequit. l. 2. ff. de iurisdict. omnium iudic. Sic Syluest. verb. irregularit. usq. 9. Angel. ibi num. 34. Arnil. ibi num. 81.

2 Cæterum oppositum dicendum est; primò, quia privilegium non extenditur ultra casum expressum, cap. paritè de privileg. & cap. privilegia, dist. 3. At

literæ dimissorias sunt privilegium ordinandi non subditum: ergo non extenduntur ad potestatem efficiendi habilem eundem ad Ordines. Secundò, quia à separatis non fit illatio, cap. ad audientiam, de decimis, l. Papinianus, ff. de minor. at potestas ordinandi, & potestas dispensandi, seu habitandi ad Ordines, sunt diuersa & separata; ergo. Tertio, quia illa regula, Concesso aliquo, &c. tunc habet locum, quando concessum habet necessariò annexum alterum, ita vt sine illo non possit consistere: at potestas ordinandi potest consistere sine potestate dispensandi, & habitandi ad Ordines: ergo. Sic tenet Nauar. lib. 1. consil. tit. 11. de tempor. ordinat. consil. 27.

Hinc inferitur primò, quòd licet Episcopus possit ordinare familiarem suum triennale, iuxta Tridentin. sess. 23. cap. 9. de reformat. at non potest eum eo dispensare, si est inhabilis ad Ordines, nec in interstitiis. Patet ex rationibus positis. Item, quia potestas hæc ordinandi est exorbitans à iure communi: ergo non est extendenda. cap. qua à iure, de regul. iuris, in 6. At constat potestatem ordinandi, & dandi dimissorias differre à potestate dispensandi in interstitiis, vel alio impedimento; ergo. Item, quia non facit talem familiarem subditum Episcopo simpliciter Trident. dist. 9. sed tantum quoad Ordines. Sic Nauar. eod. tit. 11. consil. 26. & 27.

Secundò inferitur, quòd Episcopus dans dimissorias alicui, vt ordinetur ab alio Episcopo, debet dispensare in interstitiis, vel expresse committere Episcopo ordinaturo, vt dispense; alias non potest ordinaturo dispensare, vt patet ex rationibus dictis. Sic Nauar. eodem tit. 11. consil. 27.

D V B I V M XXVIII.

An initiatus prima tonsura, vel quatuor minoribus ordinibus ab alieno Episcopo absque licentia proprii, gaudeat privilegijs clericilibus, sique capax beneficij, vel tonsura, & in nullo proficiat: & an possit proprius Episcopus ratam habere hanc ordinationem.

Nota primò, quòd ea, quae dicimus in hoc dubio, sunt stando in iure communi, nam postea dicemus de motu proprio Sixti V. contra male promotos, & male promouentes edito.

Secundò nota, quòd non agimus de suscipiente Ordines sacros ab alio Episcopo sine licentia proprii, quia huic esse suspensum constat per Extrava. Pij II. sed de suscipiente primam tonsuram, vel quatuor Ordines minores: de qua re egi supra dub. 20. post notabile quintum ad i. conclusionem.

Duplex ergo est sententia.

Prima dicit huic nihil prodesse tonsuram, nec gaudere eius privilegijs, & sic incapacem esse beneficij, nec posse hanc ordinationem haberi ratam à proprio Episcopo: non enim potest habere ratum, quòd non proprio, sed alieno nomine factum est. Pro hac sententia, quae est satis probabilis, retuli dist. dub. 20. multos Doctores.

Secunda sententia, quae est etiam satis probabilis, imò & probabiliorem eam credo, consistit in sequentibus dictis.

Primò

5 Primò dico quòd hic propriè non est suspensus, & sic licet utatur Ordine ante abolutionem, non est irregularis, sed tantum est suspensus ad hunc sensum, quòd non licet ei vti eo Ordine, sed peccabit utendo eo, donec illum ordinem ratificet superior, qui potest ratificare: sicut qui recipit Ordines ante legitimam ætatem, non est iure communi propriè suspensus, ita ut celebrans esse irregularis; sed ad hunc sensum quòd non recipit executionem: non enim potest absque mortali vti eo Ordine, donec habeat ætatem completam: vt bene docet Armil. *verb. Etas, num. 1.* & sic omnes textus *dist. dub. 20.* allegati, qui docent hanc ordinationem esse irritam quoad executionem, intelligendi sunt, ad hunc sensum, quòd non licet eo Ordine vti ante dictam ratificationem. Sic Nauar. *lib. 1. consil. tit. 11. de tempor. ordinat. consil. 29. & 31. glossa cap. eos, de tempor. ordinat. in 6. vers. statum.*

6 Secundò dico valere collationem beneficii huius factam etiam ante ratificationem Ordinis sic recepti à potente ratificare. Ratio, quia hic non est propriè suspensus, & sic nullo iure cauetur quòd collatio sit nulla, sicut iure communi valebat collatio beneficii facta ordinato ante legitimam ætatem, quamvis eo Ordine vti non posset, donec ætatem requisitam adeptus esset. Sic Nauar. *ibidem consil. 18. 23. & 32.* Guido Papæ *decis. 449. incipientes, laicus.*

7 Nota, quòd Nauar. *ibi consil. 18.* dicit quòd debet querere hanc ratificationem Ordinis sic recepti à potente ratificare, licet bona fide fuerit ordinatus, quia hoc non est per modum pœnæ, sicut in eo, qui ante legitimam ætatem bona fide ordinatur, est necessarium expectare debitam ætatem ad Ordinis executionem.

8 Tertio dico quòd talis ordinator facta ab alieno Episcopo, est satis probabile, quòd potest approbari à proprio Episcopo, vt optime probat *cap. Lugdunensis, 9. q. 2. & cap. Saloniense, dist. 63.* Nec obstat quòd nullus potest habere ratum, quoad alieno nomine est factum; quia non ratificat Ordinem malè assumptum ab alieno Episcopo ea ratificatione, qua quis potest habere ratum nomine suo gestum, non autem gestum nomine alieno, sed ea approbatione, qua quis potest approbare factum ab alio in iniuriam suam, & qua auctoritate iuris potest absolueri ab aliqua censura, vel pœna, quam alius incurrit. Et de hac approbatione loquitur *d. cap. Lugdunensis*; sic tenent Nauar. *cod. tit. 11. consil. 23. 24. 29. 32. & 42. glossa cap. illud, dist. 71. fine, & ibi Hugo, & Turrecrem. ibi, glossa cap. 1. 9. quest. 2. vers. rata, & dist. cap. Lugdunensis, vers. poterit, & ibi Turrecrem. vbi refert Laurentium, Archid. Ioan. Andr. pro hac sententia. Idem Sotus 4. dist. 25. quest. 1. artic. 3. vers. tertio post, Metina C. de consil. 9. de multiplici licentia alieno fatendi, vers. & quid de Ordinis sacramento, Gabr. 4. dist. 17. quest. 2. art. 3. dub. 2. ad finem. Anton. Cucus lib. 2. in istis maior. tit. 6. num. 246. Manuel 2. homo sumus, cap. 14. num. 3. quia est quædam suspensio non reueruata.*

9 Hinc infert Nauar. *ibi consil. 24.* quòd habita hac ratificatione à proprio Episcopo, manet habitus quoad alios Ordines, & beneficia.

10 Quartò dico, quòd si Episcopus excommunicatus eos, qui accedunt sine debita licentia, & c. tunc talis ordinatus minoribus incurrit irregularitatem, sicut quicumque excommunicatus recipit Ordines, cam incurrit, per *cap. 1. de cleric. excommunicat. nisi, & cap. si quis Episcopus, 11. quest. 3.* Sic Nauar. *ibi, consil. 31.*

Nota praxim absoluedi, excommunicatidie, cum ministrantur Ordines iuxta ritum Pontificis antiqui, & noui Pij V. vt in eo habetur: initio ordinum antequam Episcopus Ordines ministrat, absoluit ordinandos suis verbis: *Nos, & c. absoluit vos ab omni sententia excommunicationis, suspensionis, & interdicti, & dispensamus vobiscum super irregularitate, vel irregularitatibus quibuscumque in quantum de iure nobis conceditur.*

Postea Notarius legit sententiam excommunicationis sub his verbis: *Reuerendus Episcopus, & c. sub excommunicationis late sententia pena mandata omnibus pro suscipiendis Ordinibus hic presentibus, ne quis irregularis, vel alias à iure, vel ab homine excommunicatus, interdictus, suspensus, spurius, infamis, aut alias à iure prohibitus, sine ex aliena diocesi sine licentia sui Episcopi, aut non descriptus, examinatus, approbatus, & nominatus, audeat ad suscipiendos Ordines accedere: & quòd nullus ex ordinatis discedat nisi Missa finita, & benedictione Pontificis accepta.* Hæc ibi; & mihi affirmat Dominus Ioannes Alfonso Episcopus de Guadiz, & quidam ceremoniarum Magister antiquissimus Granatensis, quòd absolutio per se fiat etiam quando vnus duntaxat prima tonsura initiabitur; ceterum quòd excommunicatio non fertur, aut, nisi quando plures erant initiandi; quia quando duo, vel tres initiantur, iam sunt cogniti, & necessaria non erat.

Maius autem dubium est, an ordinati minoribus ordinibus absque literis dimissorijs legitimis, sed literis dimissorijs Capituli Sede vacante infra annum vacationis, sint capaces beneficii Ecclesiastici, stando in decreto Trident. *sess. 7. cap. 10. de reformat.* quia ibi dicitur ordinatos minoribus absque literis dimissorijs Capituli Sede vacante infra annum nullo gaudere privilegio clericali: at esse capaces beneficii Ecclesiastici, est privilegium clericale, *cap. ex literis, de transact. cap. 2. de iust.*

Sed dicendum est esse capaces ante sententiam iudicis; quia Tridentin. *ibi dicit,* vt hi non gaudeant privilegio clericali: & cum, non gaudent, sit verbum futuri, non inducit priuationem ipso iure, sed requiritur sententia ad perdendum, vt docet glossa *cap. de penis, de regul. iur. in 6.* Sic Nauar. *lib. 1. consil. tit. 11. de tempor. ordinat. consil. 9.*

Hæc dicta sunt stando in iure communi: nam Sixtus V. anno 1588. rigidam constitutionem edidit contra malè promotos, in qua statuit illos esse irregulares, & indispensabiles etiam virtute decreti Tridentini: & corum peccatum sibi referat; ita vt nec virtute alicuius privilegij, etiam Cruciatæ, possint absolui, nisi à Romano Pontifice. Sed iam hanc constitutionem Clemens VIII. anno 1595. reduxit ad terminos iuris communis, & Concilij Trident. & Extrauagantis Pij II. quoad omnia in ea contenta, præterquam quoad simoniacè promotos, & promouentes. Quare quoad hoc tantum est in suo vigore, quoad reliqua verò standum est iis, quæ iuxta ius commune diximus in hoc dubio.

An possit proprius Episcopus cogere subditos ad recipiendum Ordines, vel eis parentibus negare Ordines.

1 Angel. *ordo 3. num. 24.* dicit absolutè quòd si clericus habet beneficium, potest ipsum cogere ad Ordines recipiendos, nisi legitime excusetur: at si non habet beneficium, non potest cogere. Sit tamen

2 Prima conclusio. Si talis habet beneficium, cui annexus est aliquis ordo sacer ex iure, vel statuto, potest Episcopus cogere ad illum Ordinem recipiendum, per beneficii subtractionem, *cap. innoctumus, dist. 60. cap. cum in cunctis, de elect. cap. 1. de atate, & qualis, & hoc, nisi sit legitime excusatus, vt si post acceptum beneficium sine culpa sua fiat irregularis, vt si factus est cæcus, & c.* Sic Syluest. dicens esse communem, *ordo 3. quest. 10.* Tabiena *ordo 2. quest. 16.* D. Anton. *3. part. 1. 4. cap. 16. §. 18.* Supplementum, & Pisana, quos refert Syluest. Nauar. *miscell. 48. num. 108. 109. 110.*

3 Secunda conclusio. Si verò beneficio illi non sit annexus talis ordo, non potest Episcopus ad illum ordinem cogere, nisi necessitas, vel vtilitas Ecclesie hoc exposcat; necessitas (inquam) quando Ecclesia indiget ministris, & non sunt alij idonei præter istum, quem vult Episcopus cogere. Sic Nauar. *ibi.* Et in casu, quo potest Episcopus cogere, si beneficiarius se excusat ratione criminis commissi, debet Episcopus eo remoto à beneficio, quod obtinet, alios promouere, nisi aliàs esse necessarius, vel valde vtilis Ecclesie, *cap. quæritur, de atate, & qualis.* Et ita intelligi potest, *cap. consilium, dist. 74.* Si verò se excusat sola voluntate sine alia causa, debet compelli per subtractionem officij, & beneficii, *dist. 74. cap. 3. & 4.* Si verò se excuset ratione impedimenti non proueniens ex sua culpa, vt ratione infirmitatis, & c. cogi non debet. Sic Hof. Goffred. Vlder. quos refert, & sequitur Syluest. *ibi, Tabien. D. Anton. ibidem.*

4 Tertia conclusio. Si talis nullum habeat beneficium, non potest cogi; quia cum de bonis Ecclesie non alatur, non potest cogi. Sic Syluest. Tabien. Angel. D. Anton. *ibidem.* Nauar. *ibi.*

5 Quarta conclusio. Si petens Ordines non sit subditus Episcopi petentis, non debet Episcopus ei concedere Ordines, si seit eius peccatum, vel impedimentum occultum. Ratio, quia Episcopus nullo iure tenetur ordinare non subditos, sed ex mera voluntate eos ordinat. Sic D. Anton. *3. part. tit. 14. cap. 16. §. 11.* Syluest. *ordo 3. quest. 9.*

6 Quinta conclusio. Si petens Ordines sit subditus Episcopi, à quo peti, non tenetur Episcopus, nec debet illum ordinare, si seit habere mortale, vel impedimentum, licet occultum, si clericus ille non habet beneficium, cui annexus sit ordo. Ratio, quia non constringitur tunc talem ordinare, nec is habet ius petendi. Sic Syluest. D. Anton. *vbi in præced. conclus. Glossa cap. ex tenore, de tempor. ordin. vers. prohibere, & sic intelliguntur Angel. ordo 7. num. 2. Armil. verb. ordo, num. 20. Tabien. ordo 6. num. 2. vbi dicitur posse Episcopum denegare Ordines iis, qui beneficium non habent potens talem ordinem.*

7 Sexta conclusio. Si verò petens Ordines à pro-

prio Episcopo habet beneficium, cui talis ordo est annexus, non potest eum Episcopus repellere, propter impedimentum occultum, si aliàs habet cetera requisita. Ratio, quia habet ius petendi, & patet ex *dist. cap. ex tenore.* Sic Syluest. D. Anton. Glossa, Tabien. Angel. Armil. *vbi in præced. conclus.* Vtrum autem teneatur Episcopus secretò illum monere, vt impedimentum auferat, vel à petendis ordinibus desistat, vel possit alio colore illi Ordines denegare, vide *quæ dixi lib. 3. de matrim. dist. 15. num. 8. & 12. & dist. 16. num. 8. & 12. & dist. 16. num. 8. 9. 11. 12. & dist. 14.*

Ultima conclusio. Si verò vitium, vel impedimentum sit manifestum, publicè potest eum repellere; quia nullam irrogat iniuriam, cum impedimentum publicum sit. Sic Syluest. & D. Anton. *vbi supra.*

De recipiente Ordines.
SUMMARIUM.

- 30. An femina sit ita iure diuino incapax Ordines recipiendi, vt si de factò ordinaretur, non teneret ordo.
- 31. An hermaphroditus sit capax Ordinis, ita vt si ordinaretur, teneat factum.
- 32. An ætas determinata sit de necessitate sacramenti in sacramento Ordinis, vel sit sit quicumque ætas, etiam ante usum rationis, vt sacramentum hoc collatum sit validum.
- 33. Quæliis ætas requiratur ex necessitate sacramenti, tam ad Ordines sacros, quam ad minores.
- 34. Quæle beneficium, vel patrimonium debeat habere promouendus ad Ordines.
- 35. Quæle beneficium, vel patrimonium requiratur post Trident. sess. 21. cap. 2. de reformat. vt quis titulo illius possit ad Ordines promoueri.
- 36. An clerici patrimonium ad cuius titulum sacros Ordines recipi, habeat priuilegia iure concessa bonis Ecclesiasticis, scilicet vt de illo non soluantur decima: item non possit alienari sine solemnitatibus requisitis ad alienationem bonorum Ecclesiasticorum.
- 37. An vt promouetur quis ad Ordines minores, requiratur beneficium, vel patrimonium, vel tantum ad ordines sacros.
- 38. An renunciatio beneficii, vel patrimonij, ad cuius titulum aliquis ad Ordines sacros promouetur, valida sit.
- 39. An si quis habens patrimonium ordinetur non facta patrimonij mentione, censetur ad illius titulum ordinatus.
- 40. An qui habens patrimonium, & ad titulum illius est initiatus Subdiacoanus, & postea renunciat, nullum aliud beneficium, vel patrimonium habens, & initiatus est Diaconatu, & Sacerdotio ostendens prius testimonium patrimonij, tunc sine renunciatione postea factam, incurrat pœnas statutas contra eos, qui absque patrimonio initiantur.
- 41. An qui sicut patrimonio initiatus est Subdiacoanus, possit absque nouo patrimonio vti ad superiores Ordines ascendere.
- 42. An qui recepit donatione prædium, vt ad titulum illius ad Ordines promoueretur, & postea contraxit debita, vel promisit forori certam summam, vt nuberet, quæ sunt maiora valore prædij,

dy; possit ad illius prædij cunctum ad Ordines promoveri.

- 43. An patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatus est, possit sine licentia Episcopi vendi, antequam quis sit adeptus beneficium, vel aliunde habeat, unde commode vivat.
- 44. An si pater meliorem filium, ut bona illa sint patrimonium, ad cuius titulum ad Ordines sacros promovetur, possit post promotionem renovare hoc.
- 45. Qualis scientia requiratur in eo, qui ad Ordines promovendus est.
- 46. An vitæ, & morem honestus requiratur in promovendo ad Ordines.
- 47. Quid requiratur, ut clericus peregrinus possit in aliena diocesi celebrare.
- 48. An si fundans Capellaniam ex proprijs bonis precipiat, ut Capellanus teneat discere tot Missas in hebdomada, talis Capellaniam requirat actum Ordinem sacrum.
- 49. An clericus teneatur deferre habitum, scilicet vestes clericales, & tonsuram qua clericus dicitur id est, corona.

DVBIVM XXX.

An femina sit ita iure divino incapax Ordines recipiendi, ut si de facto ordinaretur, non teneret ordo.

Quidam, teste D. Bonavent. ubi infra, dixerunt feminam tantum de necessitate præcepti non posse ordinari: & sic, si ordinetur, tenere factum. Et D. Bonavent. oppositum tantum vocat opinionem faniorem: & Palud. 4. dist. 25. quest. 3. art. 1. dicit esse capicem primæ tonsuræ ex Papæ dispensatione; quia non est sacramentum, sed sacramentale: & quod tenendo reliquos Ordines præter sacerdotium esse sacramentalia, & non sacramenta, & probable esse illorum capacem, ex dispensatione Papæ. Probatur, quia antiquitus Ordines suscipere, ut patet ex cap. Diaconissam, 27. quest. 1. ubi dicitur Diaconissam ante annos quadraginta non debere ordinari: & cap. fin. dist. 32. fit mentio de mulieribus, que apud Græcos erant presbyteræ.

Cæterum ut certissimum tenendum est iure divino esse incapacem ordinum. Quod primò constat ex Ecclesiæ traditione, que nunquam mulieres ordinavit: nec ipse Christus in cæna, & Ioan. ultimo, talem potestatem, nisi viris contulit, & aliis rationibus fortissimis, que possunt videri in Soto ubi infra, & apud Vazquez. Vnde illo cap. Diaconissam, appellantur Diaconisse sanctimoniales, que inter cæteras aliqua benedictione erant Iectionibus Evangeliorum, & humiliarum in choro destinata; quia Diaconissa nil aliud est, quam ministra. Et presbyteræ illo cap. finali, dist. 32. erant matronæ viduæ seniores, habentes aliquam curam de rebus Ecclesiæ, ut eod. cap. finali, dicitur. Hanc tenent D. Thomas 4. dist. 25. q. 2. art. 1. questiu. 1. Sotus ubi quest. 1. art. 2. Palacios ubi quest. 1. fol. 5 r. 3. D. Bonavent. ubi art. 2. quest. 1. Ricardus ubi art. 4. quest. 1. Durandus ubi quest. 2. Palud. ubi quest. 3. art. 1. Scotus ubi quest. 2. Syluest. ordo 4. quest. 1. Petrus de Soto lect. 5. de sacram. ordinis. Victoria summa de ordine, n. 237. Angel. ordo 3. initio. Tabiena ordo 4. mem. 1. Glossa d. cap. Diaconissam, & ibi Turrecrem.

Nauar. lib. 1. consil. tit. de tempor. ordinat. consil. 7. Angles floribus 1. p. mater. de ordine, fol. 5 r. o. Vbald. de sacramentalibus, cap. 5. n. 8. Couar. Clement. si futurus, 1. p. 8. r. 1. num. 1. Decius s. femina, de regul. iuris, num. 39. Panorm. cap. noua, de parit. Gregor. Lopez 1. 26. vers. orden, tit. 6. part. 1. Armil. verb. Hermaphroditus, num. 2. Barthol. à Ledesma. de sacramento ordinis, dub. 1. 3. Felin. cap. dilecta, de maiorit. & obed. num. 5. Ledesma 2. 4. quest. 41. art. 1.

Vnde est etiam incapax primæ tonsuræ, quia licet non sit ordo, est tamen præambulum ad Ordines: ut optimè Sotus ibi.

DVBIVM XXXI.

An Hermaphroditus sit capax ordinis, ita ut si ordinetur, teneat factum.

Supponendum est hunc esse iudicandum virum, vel feminam ex sexu, qui in eo præminet, seu prædominatur; si enim virilis præminet, reputatur vir; si verò femineus, femina, l. queritur, ff. de statu homin. & notant omnes Doctores citandi. Si verò dubitatur, an vtraque potentia sit par, vel altera maior, standum est eius dicto secundam communem sententiam, vel iudicio Medicorum, quod in idem recidit, cum oporteat iudicare Medicum secundum ea, que ipse de se afferuerit. Sic Nauar. lib. 1. consil. tit. 14. de etate, & qualit. ordin. consil. 8. Sic ergo

Prima conclusio. Si in eo præminet sexus femineus, est incapax ordinis, & si ordinetur, non tenebit factum: si verò præmineat virilis, est capax, & sic, si ordinetur, tenebit factum. Patet, quia in priori casu est femina; in posteriori vir, iuxta dicta. Sic Sotus 4. dist. 25. quest. 1. art. 2. Sylu. verb. corpore vitiatu, quest. 9. D. Anton. 3. p. tit. 28. cap. 6. §. 5. Angel. verb. Hermaphroditus, num. 2. Armil. ubi, num. 2. Tabien. ubi, num. 2. Ledesma 2. 4. quest. 26. art. 2. Nauar. in omnibus summis, cap. 27. num. 103. Imò si videretur sexus sit par, est incapax ordinis, & sic si ordinetur, non tenebit factum. Sic Syluest. Angel. Armil. Tabien. D. Anton. ibidem. Nauar. lib. 1. consil. d. tit. 14. consil. 8.

Secunda conclusio. Siue masculinus in eo sexus præualeat, siue femineus, est irregularis, quia est monstrum, cap. illiteratos, dist. 36. & cap. ultimo, dist. 39. Sic Syluest. Angel. Tabien. Armil. Ledesma ubi, Nauar. d. num. 203. D. Anton. ibid. Sarmiento lib. 4. selectarum, summario ad l. sed est questiu. ff. de liber. & posthum. num. 4.

Tertia conclusio. Siue in hoc, siue in illo sexu præmineat, non potest ad Religionem admitti; quia esset magnum periculum, si ad Religionem virorum admitteretur, licet sexus virilis præmineret, & magnum, si ad mulierum, licet præmineret muliebris. Sarmiento ubi, dixi lib. 5. sum. c. 4. n. 41.

Quarta conclusio. Si de facto profiteatur Hermaphroditus in Religione tacito hoc defectu, si Religio est virorum, vel mulierum, attendendum est, quis sexus præmineat: & si præmineat sexus virilis, non valebit in Religione femininarum; si verò si præmineat femineus: & est contra in Religione virorum. Si verò vtraque potentia est par, in neutra valebit professio; quia professio viri in monasterio mulierum est nulla, & e contra. Licet tamen

tamen valida sit professio in casibus dictis, est iusta causa, ut dispenset Papa, ut citatur propter scandalum, & occasionem turpium cogitationum, que aliis Monachis daretur. Sic Nauar. d. consil. 8. Sed de hoc latius dixi lib. 5. sum. cap. 4. num. 41.

DVBIVM XXXII.

An etas determinata sit de necessitate Sacramenti in Sacramento Ordinis, vel sat sit quæcumque etas, etiam ante usum rationis, ut Sacramentum hoc collatum sit validum.

Hac in re est duplex sententia. Prima docet esse de necessitate Sacramenti vsum rationis. Ratio, quia de necessitate Sacramenti est intentio in recipiente, que ante vsum rationis haberi nequit. Sic tenet Durand. 4. dist. 25. quest. 1. & censent probabile Palud. 4. dist. 25. quest. 3. num. 8. & in ordinibus sacris Petrus Sotus lib. de institut. sacerdot. mater. de ordine, lect. 5.

Secunda sententia omnino tenenda docet non esse de necessitate huius sacramenti vsum rationis: & sic licet puer in casu ordinetur sacerdos, tenebit factum. De ordinibus minoribus expressè vigetur decretum cap. unico, de cleric. per saltum promot. De Ordinibus verò maioribus probatur, quia vsum rationis tantum est de necessitate Sacramenti in illis Sacramentis, que aliquem suscipiens actum requirunt: at Sacramenta imprimitiva characterem, non requirunt talem actum, & sic confirmatio ante vsum rationis data valet, nec est de necessitate Sacramenti intentio in eo, qui eam habere non potest. Sic tenet D. Thom. 4. dist. 25. quest. 2. art. 1. questiu. 2. Sotus ubi quest. 1. art. 2. Palud. ubi quest. 3. num. 6. 7. 8. Ricard. ubi articulo 4. quest. 2. Scotus ubi, questiu. 2. Palacios ubi, quest. 1. fol. 5 r. 6. D. Bonavent. ubi art. 2. quest. 2. Angles floribus 1. part. mater. de ordine, fol. 5 r. o. Angel. licet dubius, Ordo 3. initio, Viguer. lib. institut. cap. 16. §. 6. vers. sic. Victoria summa, mater. de ordine, num. 237. Nauar. lib. 1. consil. tit. 1. de tempor. ordinat. consil. 7. Petrus de Soto dicta lectione 5. Guttier. quest. canon. cap. 26. num. 18. Holtienus summa tit. de tempor. ordinat. §. sed & præter. Rebuffus praxi benefic. tit. de clericis male promotis, glossa 2. a. num. 8. Cardin. Clement. finali, de etate, & qualit. Bartholom. à Ledesma, mater. de ordine, dub. 14. Glossa cap. pueri, 1. questiu. 1. & cap. unico, de clericis per saltum promotis. D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 1. Syluest. Ordo 4. questiu. 1. Tabiena Ordo, 4. num. 1. Hugo, Archid. & Turrecrem. cap. Subdiaconus, dist. 77. Menochius de arbitrarie, centuria 5. casu 427. num. 10. Nauar. summa Hispana cap. 27. numero 102. & addit quoddam hæbitare hic tantum privilegium canonis, & fori.

Maius autem dubium est, an sit de necessitate consecrationis in Episcopum vsum rationis. Quidam enim id affirmant, quia est matrimonium spirituale cum Ecclesia, quod sine consensu contrahi non potest. Sic D. Thom. D. Bonavent. Tur-

recem. ibid. Syluest. Ordo, 4. num. 1. Menoch. supra num. 24.

At dicendum est, quod non est de necessitate consecrationis Episcopalis: & sic si puer in curia consecratur Episcopus, tenebit factum. Quod probatur ea ratione, qua de Ordinibus sacris id probatum est, cum hic non imprimatur novus character, sed fiat extensio characteris sacerdotalis. Sic Sotus, Hugo, Archid. Barthol. à Ledesma, Guttier. ibid. Palacios supra. Palud. ubi supra num. 8.

Secundò dico: de ratione Episcopatus quoad iurisdictionem est vsum rationis. Ratio, quia ad acquirendum beneficium requiritur acceptatio, cap. si tibi absenti, de prebend. in 6. Sic Palud. Palacios. Barthol. à Ledesma. Sotus, ibi.

An verò hic ordinatus Ordine sacro teneatur servare castitatem, cum ordinatus fuerit ante vsum rationis, dixi late lib. 7. de matrim. dist. 30. per totam; ubi etiam quid dicendum sit, cum ordinatus fuit ante pubertatem, habebat tamen vsum rationis.

DVBIVM XXXIII.

Qualis etas requiratur ex necessitate præcepti tam ad Ordines sacros, quam ad minores.

Nota, quod iure antiquo longiora tempora ætatis ad sacros Ordines exigebantur. nam cap. cum singulis, dist. 77. decernitur etas minoribus ordinibus, de qua postea dicam; & cap. subdiaconus, eadem dist. 77. existitur vigesimus annus completus ad Subdiaconatum, & in decreto Concilij Cathaginensis can. placuit, Diaconatus exigit vigesimum quintum annum. Ad Presbyteratum verò requirebantur triginta anni, ut tota dist. 78. decernitur, & docent Sotus 4. dist. 25. quest. 1. art. 2. Guttier. questiu. canon. cap. 26. num. 1. Rebuff. praxi benefic. tit. de clericis male ad sacros Ordines promotis, glossa 2. a. num. 1. ad 4. At iure nouiori minor etas requiritur, ut patet ex Clement. fin. de etate, & ubi ad Subdiaconum exigitur annus 18. ad Diaconatum verò 20. annus, & ad sacerdotium 25. annus, qui anni facti est, ut sint incepti, ut tenet ibi glossa, & ibi Imola, num. 11. Gregor. Lopez 1. 27. tit. 6. part. 1. vers. de veynte, & vers. de treynta, Barthol. à Ledesma mater. de ordine, dub. 14. fol. 1174. Nauar. summa, cap. 27. Hisp. num. 102. Lat. verò cap. 25. num. 116. Salzedo super præd. Bernard. Diaz cap. 26. §. ante legitimam. Syluest. verb. etas, questiu. 1. Angel. ubi num. 4. Tabiena num. 1. Palud. 4. dist. 25. quest. 2. num. 13. D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 15. Guttier. d. cap. 26. num. 3. Sotus supra. Rebuffus supra num. 2. Cardin. d. Clement. finali, num. 8. & ibi Bonifacius num. 19. Felin. cap. cum vigesimo, num. 7. de offic. deleg. Albertus Trotius de vero, & perfectio clerico, cap. 17. num. 2.

At demum iure nouo Concilij Trident. sess. 23. cap. 12. de reformat. alia præscribitur etas; ibi enim statuitur, ut nullus ad Subdiaconatum admittatur ante vigesimum secundum annum, ad Diaconatum ante vigesimum tertium, ad sacerdotium ante vigesimum quintum annum.

3 Grauis tamen difficultas est, an requiratur, vt hi anni singulis factis Ordinibus præscripti in Trident. d. cap. 12. debeant esse completi, vel fat sit, vt sint incepti. Videtur enim debere esse completos, ex 1. qui ante, ff. de verbis obligat. vbi textus dicit: Qui ante Kalendas stipulatur, similis est ei, qui Kalendis stipulatur; ergo cum Tridentinum vtatur præpositione ante, cum prohibitione præcedenti, videtur requirere annum completum. Et clare videtur tenere Menech. de arbit. lib. 2. centuria 5. casu 427. num. 25. & sic pro hac citatur a Guttier. & tenet Azebedo lib. 8. recopil. tit. 20. l. 3. num. 17.

4 Sed dicendum est fat esse dictos annos esse inceptos, & sic quod sufficit ordinando in Subdiaconum vigesimus primus annus, & vnica dies, & ad Diaconatum vigesimus tertius annus, & dies vna, & ad sacerdotium vigesimus quartus annus, & vnica dies. Quod probat Nauarr. vbi infra; quia licet regulariter tempus positum in accusatio, vt hic ponitur, exigat annum perfectum, secundum communem; at fallit quando concurrat alia coniectura intelligendi de cepto. Hic autem concurrat triplex coniectura: prima fauoris, secunda & fortior, quia ius antiquum, d. Clement. generalem, tantum requirebat annum ceptum, vt probatur: at ius nouum in quantum est possibile conciliandum est antiquo; nec ab antiquo recedendum est sine textu expresso cap. cum expediat, de elect. in 6. ergo cum Tridentin. non delectat, quod annus debeat esse completus, dicendum est fat esse inceptum, vt iure antiquo requirebatur. Tertia est, quia Trident. sess. 24. cap. 12. de reformat. dicit posse dare curatum ei, qui attingit vigesimum quintum annum, vbi clare requiritur hic annus inceptus: at secundum omnes eadem ætas requiritur ad curatum, & ad sacerdotium. Secundo probatur a Guttier. quia Corneus consil. 213. volum. 1. num. 7. notat differentiam quando annus ponitur in singulari, & quando in plurali, nam quando in singulari, fat est annus inceptus: at in plurali requiritur completus; in hoc verò decreto ponitur annus in singulari: ergo. Et ad textum in oppositum adducendum respondet ibi Guttier. Hanc tenet Nauarr. summa Latina cap. 25. item 116. Hispana cap. 28. addit. ad num. 118. cap. 25. Guttier. d. cap. 26. num. 8. Spino in speculo testam. gloss. 3. tit. de capellan. num. 47. Salzedo d. cap. 26. §. ante legitimam etatem. Philareus de offic. sacerdot. 1. tom. 2. part. lib. 1. cap. 13. sine. Ludouic. Lopez 2. part. instrum. nou. mater. de ord. cap. 33. fol. 1016. pag. 1. & communis praxis hic obseruat. Henriquez lib. 10. de ordine, cap. 19. num. 2. vbi etiam dicit quod annus, in quo Gregor. XIII. fustulit decem dies, censetur annus integer, quoad hoc, & sic asserit tenuisse multos consultos.

5 Sed nunquid in vltimo die, in quo adimplentur 24. anni, potest quis ad sacerdotium promoueri: videtur enim posse, quia quod parum distat a re, parum, vel nihil distare videtur, & parum pro nihilo est habendum: hic autem parum deficit, siquidem initio diei sequentis poterat ordinari, cum tunc ingrediatur vigesimum quintum annum.

6 Sed dicendum est nullo modo posse: & si ordinetur incurret omnes pœnas contra ordinatos

ante legitimam etatem. Ratio, quia hic nullo modo attingit vigesimum quintum annum, cum talis annus nullo modo sit ceptus: at ætas sacerdotij est vigesimus quintus annus ceptus. Nec obstat, quod parum pro nihilo reputatur, quia id habet yerum, quando non inde pendet tota impletio præcepti; v. g. breuissimum spatium est dimedietas saluationis Angelicæ, & tamen si nocte louis, postquam immediate sonuit diuodici noctis hora, aliquis carnes comederet, peccaret mortaliter, & tamen non peccaret, si ante talem horam, etiam si solum esset per dimedietatem temporis saluationis Angelicæ, manducaret. Sic tenet Nauarr. lib. 1. consil. tit. 14. de etate, & qualitat. ordinand. consil. 6. fauet Henriquez lib. 7. de indulgent. cap. 20. numero 2. in commento littera O, vbi dicit non debere deesse diem.

7 Nota tamen, quod si esset in principio sequentis diei; v. g. hodie impletur ætas 24. annorum, post dimidiam noctem potest ordinari sacerdos. Ratio, quia (vt docet Nauarr. eodem consil. 6.) in fauorabilibus dies ceptus habetur pro completo. I. qua etate, ff. de testam. Faciunt pro hac sententia Mandosius de etate minori, cap. 14. num. 11. Panorm. cap. attestaciones de despons. impub. vbi dicunt, quod licet requiratur septennium completum ad sponfalia, si tamen sunt in vltima die septennij, fat est ille inceptus. Patet hoc etiam, quia ille re vera iam dicitur attingisse 25. annum.

8 Secundo nota, quod glossa regula 17. Cancellarie, dicit ætatis annos computandos esse à die conceptionis, si id vile sit ei, de cuius etate agitur. Sed Couarr. 4. decret. 2. part. lib. 1. cap. 8. §. 2. n. 3. dicit nihil in hac re falsius dici posse; quia generali vsu receptum est non à die conceptionis, sed à die natiuitatis computari. Idem Mandosius de etate minori, cap. 1. num. 25. Idemque probat ibi, quando filius secundo matris vero editus est: ex tunc enim dicitur annos esse computandos.

9 Qualiter verò probetur etas, consule Mandosium regula 18. Cancellarie, à questionibus per plures.

10 An verò dignitas habens curam iurisdictionalem spiritualem in foro exteriori, scilicet visitandi, excommunicandi, interdicensi, requirit 25. annum inceptum, sicut beneficium curatum. Respondetur affirmatiuè, quia censetur habere curam animarum, cap. duorum, el. 2. versic. tandem, de elect. vbi hoc notatur Panorm. num. 7. & 8. & cap. de multa, de prebend. num. 24. & Zenzel. & Guillelmus, quos refert Nauarr. infra. Vnde est duplex cura animarum, altera fori conscientie, altera contentiofi. Nec obstat cap. 1. de etate, & qualitat. in 6. & Tridentinum sess. 24. cap. 12. de reformat. quæ minore etatem ad dignitates petant, quia intelliguntur de dignitatibus non curatis. Hæc Nauarr. lib. 1. consil. tit. 14. de etate, & qualitat. ordin. consil. 4.

11 Maius autem dubium est de etate requisita de præcepto ad primam tonsuram, & quatuor minores Ordines; variaz enim sunt sententiarum. Quidam enim dicunt non esse de necessitate præcepti ad hos Ordines fumen/los vsum rationis, sed tantum de decencia, & honestate: indecens enim est, vt detur gradus non potenti actum

actum eius exercere. Sic D. Thom. 4. distict. 25. quest. 2. artic. 1. quæstio. 2. Sotus ibi, quest. 1. artic. 1. conclus. 2. Ricard. ibi artic. 4. quest. 2. D. Bonauent. ibi artic. 2. quest. 2. Sotus ibi quest. 2. Palud. ibi quest. 3. num. 6. Tutrecem. cap. Subdiaconus, distict. 77. Menech. lib. 2. de arbitriis, centuria 5. casu 427. num. 14.

12 Alij verò dicunt tonsuram, & tres minores Ordines priores potest conferri septennio, & non ante, Acolytatum verò 12. anno. Probatur ex cap. nullus, de tempor. ordinat. in 6. vbi habetur, quod infanti non potest conferri tonsura, nisi intret Religionem. vbi glossa versic. infanti, inquit, scilicet, minori septennio: infanti enim durat vsque ad septennium, l. si infanti, C. de iure deliberandi. Quod intelligitur de septennio impleto, vt probat ex multis Mandosius de etate minori, cap. 3. num. 3. Item probatur ex cap. in singulis, distict. 77. quod est Zozimi Papæ, vbi habetur, quod ordinandus à septimo anno vsque ad 12. recipiat tres ordines minores, post 12. verò Acolytatum. Sic Imola Clement. fin. de etate, & qualitat. num. 18. Syluest. verb. Etas, quest. 1. Armil. ibi num. 1. Angel. num. 4. Tabiena num. 1. Nauarr. cap. 27. in summa Hispan. num. 202. Philareus de offic. sacerdot. 2. part. lib. 1. cap. 13. sine. Et explicant Syluest. Armil. Tabien. Angel. & Nauarr. quod septem anni debent esse completi. Et Nauarr. dicit, quod duodecim annus debet esse completus: & colligitur ex reliquis citatis; dicunt enim Acolytatum esse dandum post duodecimum annum, & lex 27. tit. 6. part. 1. dicit tonsuram, & tres minores ordines dari debere post septennium vsque ad duodecimum annum, Acolytatum verò post duodecimum annum. Et ibi Gregor. Lopez versic. sicut, dicit septennium debere esse completum. Idem Rebuff. praxi benefici. de clericis male ad sacros Ordines promotis, glossa 2. num. 1. vbi dicit, quod ad tonsuram requiritur 7. annus, ad Acolytatum verò 12. vel 13. & tit. de clericis à quib. & quomodo creentur, in 6. dicit hoc septennium debere esse completum, teste Præposito cap. de his, distict. 28. & Henriquez lib. 10. de ordine, cap. 19. num. 1. Tonsura, & tres minores ordines septennio de Acolytatu verò non explicat quid sentiat.

13 Alij autem dicunt ad primam tonsuram requiri septem annos, ad tres ordines minores annum duodecimum, ad Acolytatum verò decimum quartum annum. Et sic explicant cap. in singulis, distict. 77. Sic Sotus distict. 25. quest. 1. artic. 2. conclus. 4. Guttier. quest. canonicis, cap. 26. num. 1. & quod Acolytatus non possit dari ante 14. annum, tenet etiam glossa cap. pueri 1. quest. 1. versic. ad sacro.

14 Alij verò dicunt primam tonsuram non posse dari ante septennium; at minores Ordines dandos esse circa nonum, vel decimum annum. Sic Palud. 4. dist. 25. quest. 2. num. 8. 9.

15 Dico tamen primo, quod prima Tonsura, & Ordines minores non possunt dari ante vsum rationis de necessitate præcepti. Probatur ex cap. nullus, de tempor. ordinat. in 6. vbi præcipitur, quod prima Tonsura non detur infanti; quod (vt ex testibus, & Doctoribus probatur) intelligitur ante septennium completum; at septennio regulariter venit vsus rationis, vt late probat Mandosius de etate minori, cap. 4. num. 2. Secundo probatur Th. Sanchez. Consil. moral. Tom. 11.

tur, quia in Trident. sess. 23. cap. 4. de reformat. statuitur, vt ordinandi prima Tonsura sciant rudimenta fidei, & legere, & scribere, & cap. 5. quod ordinandi ad minores Ordines bonum à patre, & Magistro scholæ testimonium habeant, & cap. 11. quod sciant Latinam linguam; quæ omnia abque rationis vsu fieri non possunt. Pro hac sententia sunt omnes Doctores citati, qui docent primam Tonsuram non posse dari nisi post septennium completum, quod idem docent vltra citatos Bartholom. à Ledesma de sacram. Ordinis, dub. 14. fol. 1174. Salzedo d. cap. 26. §. ante legitimam; & Sotus 4. distict. 25. quest. 1. artic. 2. conclus. 4. dicit post septennium posse recipi primam Tonsuram. Et in propriis terminis, quod sit de necessitate præcepti vsus rationis etiam ad primam tonsuram, tenet Syluest. Ordo 4. quest. 1. & idem dicit de minoribus ordinibus Viguer. lib. infim. cap. 16. §. 6. versic. 7.

16 Imò esset peccatum mortale recipere etiam primam Tonsuram, & dare ante vsum rationis. Probatur, quia cap. nullus, de tempor. ordinat. in 6. suspenditur confersus à collatione primæ Tonsuræ per annum, quæ pena non infligitur, nisi pro culpa mortali. Sic tenent Toletus, & alij: & videtur colligi ex Soto d. conclus. 4. postquam enim præscribit etatem ad Ordines sacros requisitam, & quod Tonsura, & Ordines minores debent dari post septennium, subdit hæc: Ordines citra prædictas ætates aut conferre, aut suscipere est peccatum mortale; quia in re graui violatur lex Ecclesiastica. At Henriquez d. cap. 19. num. 1. in commento littera B. dicit non esse mortale, & Ordines minores ante vsum rationis.

17 Secundo dico, quod Ordines omnes minores possunt etiam conferri septennio completo: nam temporum interstitia, quæ explicat cap. in singulis, distict. 77. non sunt iam in vsu, vt docet Gregor. Lopez 1. 27. tit. 6. part. 1. neq. ue etas illic præscripta, vt docet Guillelmus, quem refert, & sequitur D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 15. Sic tenent Sotus 4. distict. 25. quest. 1. artic. 2. conclus. 4. Guttier. quest. canon. c. 26. num. 2. Glossa Clement. finali, de etate, & qualitat. sine, & cap. de iis, distict. 28. versic. lectorum. Barthol. à Ledesma de ordine, dub. 14. fol. 1174. Mandosius de etate minori, cap. 4. num. 12. vbi etiam refert Cardinalem Alexandinum, & Cagnolum Firmianum. Idem tenent alij. An verò Religiosi possint hodie ante legitimam etatem ordinari, vide Manuel quest. regular. tom. 3. quest. 23. art. 7. & tom. 1. quest. 8.

18 Tertio dico, quod Episcopus non potest dispensare in etate ad ordines requisita. Sic Nauarr. summa Hisp. cap. 27. num. 202. Syluest. Ordo 4. quest. 1. D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 15. Imola Clement. generalem, de etate, & qualitat. Tabien. & Armil. verb. Etas, num. 1.

19 Tandem nota de perpetuo amensibus idem dicendum esse, quod de infancibus, scilicet, quod si ordinatur etiam sacerdotio, tenet factum.

Pater eadem ratione. Sic tenet Sotus 4. distict. 25. questio. 1. art. 2. versic. contra hanc.

DVBIVM XXXIV.

Quale beneficium, vel patrimonium
debeat habere promouendus
ad Ordines.

HAc in re prius videndum est, quid standi iure communi antiquo dicendum sit, a deinde quid standi in decreto Concilii Trident. sess. 23. cap. 2. de reformat.

Primò dico, quòd standi in iure communi antiquo, nullus poterat ad ordines promoueri, nisi haberet beneficium, vel patrimonium, vnde alimenta perciperet. Vnde non erat necessarium habere beneficium, sed habere illud, vel patrimonium. Patet ex cap. *neminem*, cap. *sanctorum*, dist. 79. cap. 2. & cap. *Episcopus*, & cap. *cum secundum*, de *prebend.* & cap. *tuis*, eod. tit. & docent omnes Doctores citandi.

Nota primò aliquos dicere fat esse iure antiquo quoduis beneficium, etiam exiguum, quia dicta capita non pecebant, vt esset sufficiens ad victum. Sic Nauar. cap. *quando*, Latine cap. 21. n. 11. & lib. 1. *consil.* tit. 11. de *tempor. ordin.* *consil.* 14. vbi etiam dicit iure antiquo non requiri patrimonium sufficiens, sed quoduis patrimonium, idem Manuel 2. *romo summe*, cap. 15. n. 6.

At verius est, quòd requirebatur sufficiens ad sustentationem, quia id requirebatur, ne clerici in opprobrium Ordinis cogenterur mendicare: at ad hoc cogenterur, si fat esset beneficium, vel patrimonium insufficientis ad sustentationem. Item patet ex cap. *tuis*, de *prebend.* vbi dicitur, *Habentes patrimonium, vnde congrue possunt sustentari*; & cap. *Episcopus*, de *prebend.* vbi, *Donec in aliqua Ecclesia est conuenientia stipendia militie clericis assignentur*; & ibi, *si non habeat necessaria vita*. Sic Salzedo *pract. crimin.* Bernard. Diaz cap. 18. num. 4. *Glossa cap. tuis*, de *prebend.* *vers. congrue*; & Imola ibi num. 6. Francus cap. *si Episcopus*, de *prebend.* in 6. num. 3. Nauar. *cod. lib. 1. consil.* tit. 11. de *tempor. ordin.* *consil.* 17.

Secundò nota, quòd licet iure communi non fat erat titulus beneficii in spe, vt habere literas expectatiuas ad beneficium, licet iam fuerit approbatus idoneus per exequutorem, sed requirebatur titulus in re, vt bene docet Ioan. Andr. d. cap. *si Episcopus*, de *prebend.* in 6. & ibi Francus num. 3. At fat erat titulus beneficii verè, & legitime acquisitus per legitimam collationem, licet nondum acquisisset possessionem; quia per solam collationem abique possessione ius acquiritur in re in beneficio, & verè dicitur beneficiatus, vt patet ex cap. *ultimo*, & ibi Anchar. Domin. & Francus, de *concess. prebend.* in 6. *Glossa communiter approbata cap. permitt. vers. collatio*, de *prebend.* in 6. Decius *reg. 1. n. 8.* & *reg. qui prior, de regul. iuris.* Iason l. *quoniam*, C. de *rei vindicac.* Couar. lib. 3. *variari.* cap. 16. num. 1. *Gigas de pensionib. quest. 94. n. 13.* Lalarte de *decima vendit.* cap. 19. num. 23. Et ratio est, quia actionem habens rem ipsam, pro qua competit, habere videtur, cap. *qui actionem*, de *regul. iuris* in 6. l. *rem in bonis*, ff. de *acquir. rerum dominio*. Sic tenet Nauar. lib. 1. *consil.* tit. 11. de *tempor. ordin.* *consil.* 15.

Secundò dico, quòd ordinatus sine patrimonio, vel beneficio iure communi antiquo incurtebat

suspensionem, vt colligitur ex cap. *neminem*, quando est Concilij Chalcedonenis, & cap. *sanctorum*, quod est Concilij Vrbanij I. V. *dist. 70.* vbi dicitur talem ordinationem esse irritam, & vacuum, & ibi explicant Turrecrem. & glossa irritam, quoad executionem. Quod quidem intelligendum est, quando ordinatus fuit in culpa: vt si decepto ordinatore, dicens habere patrimonium, vel licet non deceptor, sciebat id requiri: & sic mala fide ordinatus est, vt optime docet Nauar. d. *tit. 11. de tempor. ordinat. consil.* 14. Hæc tamen pœna correctâ postea fuit per cap. *cum secundum Apostolum*, de *prebendis*. vbi statum fuit, vt Episcopus ordinans aliquem sine beneficio, vel patrimonio, teneatur alimenta præstare necessaria ordinato, donec beneficium sufficiens sustentationi habeat. Sic glossa d. cap. *cum secundum Apostolum*, sine. & ibi Imola sine, dicens communem Panorm. ibi sine. Turrecrem. d. cap. *neminem*, sine, licet minus bene Butrius d. cap. *cum secundum Apostolum*, dicit illam pœnam non esse sublatam, si ordinatus sit in culpa, dicens se habere beneficium, vel patrimonium. Sed melius dicunt ceteri Doctores esse sublatam, vt clarè constat ex d. cap. *cum secundum Apostolum*.

Nota primò hanc obligationem alendi habere locum, quando Episcopus sciens, & debens scire non habere beneficium, vel patrimonium, ordinauit eum: tunc enim fuit in culpa: scilicet quando in nulla culpa fuit, vt si per mendaciam, & fraudes deceptus est. Sic Nauar. d. *tit. de tempor. ordinat. consil.* 14. & 46. in *nois*, *consil.* *ultimo*, per *rotum*. Decius cap. *Episcopus*, de *prebend.* num. 13.

Hinc fit, quòd si Episcopus ordinet habentem beneficium, vel patrimonium, quod tamen casta postea deperdat, non tenetur Episcopus alere ordinatum; quia nullam ordinando contraxit culpam. Vnde glossa d. cap. *tuis*, de *prebend.* *vers. patrimonialibus*, & Henricus ibi num. 1. Anchar. n. 4. Hostiens. ibi, dicentes in hoc casta teneri alere, ne cogatur in ordinis clericalis opprobrium vendicare, debent intelligi, ne eorum opinio omnino falsa sit, de generali obligatione, qua tenetur Episcopus pauperibus subuenire, & non de speciali obligatione consergente vigore ordinationis, & sic se explicat glossa d. cap. *cum secundum*, *vers. donec*, & tenet etiam Imola d. cap. *tuis*, num. 6. & Panorm. ibi, num. 5. & ibi Anton. num. 7. Cardin. ibi num. 1. *quest.* 4. Ioan. Andr. num. 5. sine, & communis.

Secundò nota, quòd hæc obligatio alendi ordinatum sine patrimonio, vel beneficio, intelligitur, quando nullo presentante ordinauit, vt colligitur ex cap. *cum secundum*, de *prebend.* Vnde quando proprio Episcopo presentante alienus Episcopus aliquem sine patrimonio, vel beneficio ordinauit, sic distinguendum est. Si proprius Episcopus dedit alieno facultatem ordinandi in sua diocesi, nullis expressis personis, tunc ordines dans tenetur prouidere; quia fuit in culpa, eo quòd tunc tenebatur examinare: si verò proprius Episcopus dedit facultatem, vt ordinaret aliquas expressas personas, vel dedit literas dimissorias alicui, vt à quouis Episcopo ordinaretur, tunc non tenetur ordinans alere, sed dans licentiam; quia ille non fuit in culpa, non enim tenebatur examinare; sed dans licentiam ad id tenebatur. Sic definitur expressè,

expressè cap. *si Episcopus*, de *preb.* in 6. si tamen dicat proprius Episcopus in dimissorijs, si ad hoc idoneus, & debite intitulus repertus fuerit, teneatur ordinans alere; quia tenebatur examinare. Sic Rebuff. *praxi benefic. formula dimissoriaum*, num. 5.

Tertio nota, quòd si ordinans ordinet habentem patrimonium, vel beneficium, non tamen sufficiens ad congruam sustentationem, tenetur ei ad supplementum: vt colligitur ex cap. *tuis*, de *preb.* & tenet ibi glossa, *vers. congrue*. Imola ibi num. 6. Francus cap. *si Episcopus*, de *preb.* in 6. num. 3.

Quarto nota, quòd hæc obligatio sustentandi locum habet, licet ordinatus possit ex artificio viuere, nec potest petere ab ordinato, vt sibi teruiat, vel commoretur secum in domo; quia iura ad id non obligant, & volunt, vt vacet diuinis. Sic Imola d. cap. *tuis*, num. 9. vbi latius id probat.

Quinto nota, quòd non tantum ordinans tenetur ad hæc alimenta, sed etiam Episcopus successor Episcopi ordinantis; contentur enim ex delicto prædecessoris, ne cogatur clericus in opprobrium ordinis clericalis mendicare. Sic habetur cap. *cum secundum*, de *preb.* Prius tamen debet compelli hæres in bonis patrimonialibus Episcopi ordinantis, quia ex quasi contractu videtur descendere hæc obligatio. Sic Imola d. cap. *cum secundum*, num. 8. & ibi Innocent. & Hostiens. ibi, additque Hostiens. quòd ordinans prius debet compelli, etiam si esset depositus, vel qualitercumque amotus ab Episcopatu, licet Panorm. d. cap. *cum secundum*, num. 11. dicit id esse verum, quando Ecclesia cathedralis esset pauper: nam si habeat, vnde alatur, prius ipsa, quam hæres, debet compelli; quia tunc obligatio est realis Ecclesie, & non personalis ordinatoris. Imò si ordinatus ex negligentia non petat hæc alimenta ab ordinatore, & hic postea depauperetur, potest petere à successore. Sic Imola cum Innocent. d. cap. *cum secundum*, num. 9.

Sexto nota, quòd sic ordinato hæc alimenta necessaria præstantia, sunt consideratis facultatibus Ecclesie, & dignitate ipsius clerici. Sic glossa cap. *Episcopus*, de *preb.* *vers. necessaria*. Imola d. cap. *cum secundum*, num. 7. Comprehenduntur autem sub his alimentis cibaria, vestes, habitatio, medicus, medicinar. Sic latius probans Imola d. cap. *Episcopus*, num. 5. Panorm. d. *cum secundum*, num. 9.

Tandem nota, maximè cauendum esse ne in configuratione patrimonij loco tituli pacificatur ordinatus cum ordinatore, ne nullo tempore ab eo alimenta petaturum; quam talis conuentio esset simoniaca, subiectaque pœnis cap. *penultimi*, de *simonia*, & talis conuentio non est valida; quia hoc est ius publicum, cui renunciari non potest, vt optime glossa cap. *si Episcopus*, de *preb.* in 6. & d. cap. *penult.* vbi etiam Felin. Anani. Panorm. & communis. Salzedo d. cap. 18. num. 11. vbi addit eum Anania contra Panorm. ibi, tale pactum non confirmari iuramento.

DVBIVM XXXV.

Quale beneficium, vel patrimonium requiritur post Trident. sess. 21. cap. 2. de reformat. Th. Sanchez Consil. moral. Tom. II.

vt quis titulo Alius possit ad ordines promoueri.

Primò dico, quòd licet iure communi erat dubium, an esset sufficiens titulus quoduis beneficium etiam exiguum, vt dixi *dub. precedenti*; at iuxta hoc decretum Tridentini, est necessarium, vt beneficium illud sit sufficiens ad vitam honestè sustentandam, vt expressè dicitur in illo decreto; & tenet Salzedo *pract. crimin.* Bernard. Diaz cap. 8. num. 4. cap. *quando*, Lat. cap. 1. num. 11. & lib. 1. *consil.* tit. 11. de *tempor. ordin.* *consil.* 14. Manuel 2. *romo summe* 1. cap. 15. num. 6.

Secundò dico, quòd licet iure communi (vt dixi *dub. precedent.*) fat erat vt id beneficium collatum esset ordinando ante possessionem: at post dictum decretum Tridentini non fat est id, sed requiritur, vt ordinandus habeat iam possessionem iustificam illius beneficii: vt expressè dicitur ibi. Sic Nauar. *cod. tit. consil.* 15. Salzedo d. cap. 18. n. 6. alarte de *decima venditionis*, cap. 19. num. 23. Manuel num. 10.

Vnde minus bene Maiolus lib. 4. de *irregular.* cap. 15. num. 5. dicit fat esse titulum de futuro; vt si ad dignitatem aliquam obtinendam facer ordines necessarius sit, si quis ad eam fuerit nominatus, vel postulat, promoueri potest ad eum titulum, quem habiturus est: quod idem dixerat glossa cap. *Ofius*, *dist. 61.* Sed hoc est minus verum, etiam ante Trident. vt dixi *dub. precedent.* tum, quia hic postulat non tantum caret beneficii possessione, sed nec circa tituli proprietatem ius obtinet, & ideo alterius electio teneatur, cap. *bona*, el. 2. & cap. *postulatione*, de *elect.* & vtrobique Doctores, tum etiam, quia Trident. expressè petit pacificam possessionem, & sic meritò Salzedo illo num. 6. hos reprehendit.

Hinc fit, quòd coadiutor beneficii, qui est futurus illius successor, potest hoc titulo initiari; & licet Salzedo d. cap. 18. num. 7. & Manuel num. 13. dicant hoc esse verum, non ratione beneficii possessi; quia is nullum habet, sed alterius iuris, quo sustentari potest; at verius est posse ratione beneficii possessi, quia hic coadiutor non minus beneficiatus est, & intitulus, quam principalis, & mittitur in possessionem, sicut & principalis, vt docet Medina C. de *orat. quest.* de *necessitate vocaliter orandi orat. publica*, & Ledema. 2. 4. *quest.* 16. art. 4. Sic Nauar. cap. *quando*. Lat. cap. 20. n. 18.

Secundò fit, quòd vicaria temporalis, & omnia alia beneficia manualia non sunt legitimi tituli, vt possit quis ad ordines promoueri. Ratio, quia titulus necessarius ad ordines debet esse perpetuus, vt clarè significat Trident. d. cap. 2. dum prohibet resignationem, vel alienationem rei, ad cuius titulum quis promotus est, nisi aliunde habeat, vnde viuat. Ad vicaria perpetua legitimus titulus est; quia vicaria perpetua comprehenditur sub iuribus, & dispositionibus de beneficio loquentibus. text. & ibi notat Abbas cap. *constitutio*, & cap. *Michael*, de *filij presbyt.* cap. *postulatio*, de *rescript.* cap. ad *hac*, de *officio vicarii*. Clement. *unicus*, eod. tit. Et notant Butrius *consil.* 3. num. 2. Roman. *consil.* 356. num. 5. Bellamera *decijs.* 702. Rebuff. *erall.* *congrua portiois*, num. 110. 112. Mandol. *reg.* 34. *Cancellaria*, q. 3. n. 3. Sic Salzedo d. cap. 18. n. 8. Manuel num. 13.

Cc 3 Tertio

6 Tertiò dico, quòd licet ius communi sit erat beneficium, vel patrimonium, vt dixi *dub. preced.* at post dictum decretum Trid. non sit est titulu patrimonij, vel pensionis, sed tunc tantum, quan do iudicat Episcopus ordinandum esse necessa rium, vel commodum vtilitati Ecclesiarum sua rium, & debet talis pensio, vel patrimonium esse sufficiens ad honestam ordinandi sustentationem, & debet prius conlitate illud patrimonium vel pensionem vtè ab ordinando obtineri. Sic dicitur expresse *cod. cap. 2. sess. 21.* Sic Salzedo *ditto cap. 18. num. 1.* Manuel *num. 6.* Nauar. *cod. tit. de tempor. ordin. consil. 14.* vbi addit vidisse in Episcopatu Palentino negari cuidam Subdiaconatum defectu tituli, licet haberet patrimonium secularium milium scutorum, & dicit Nauar. rectè id effectum esse.

7 Nota primò, quòd prudens vir arbitrari debet quòd patrimonium, vel beneficium dicatur sufficiens ad honestam sustentationem; quia determinatio eorum, quæ indeterminatè à iure si tuuntur, prudenti viro, nempe iudici, relinqu itur, *cap. de causis, de offic. delegat. c. l. 1. ff. de iure delict.* qui ad taxandum hoc, debet circumspicere ordinandi conditionem, & qualitatem, quia quòd ignobili sufficeret, sufficiens non erit nobili, & egregiè literato. Sic Viuald. post Candelab. *sacram. bulla contra male promotos, & Manuel d. cap. 15. num. 9.* Salzedo *d. cap. 18. n. 4.* Sed Nauar. *miscell. 63. sub num. 3.* & Flamin. *de resignat. benef. lib. 5. quest. 6. num. 155.* dicunt non requiri beneficium sufficiens ad viuendum decenter, sed tantum ad viuendum, vt 50. scutorum. Et quòd in taxatione alimentorum necessaria debeat considerari qualitas personæ alendæ, tenet glossa *cap. Episcopus, de prob. vers. necessaria.* Imola *cap. cum secundum, de prob. num. 7.* Quòd si in aliquo Episcopatu habeantur de hac taxatione aliquæ constitutiones synodales, illæ seruandæ sunt, vt in Synodo Hispaniensi *tit. de etate, & qualitat. ordinat. cap. 1.* statuitur, vt ordinandi ordine sacro debeat habere viginti millia reddituum marauetinarum.

8 Secundo nota, quòd si modicum deficiat ad honestam sustentationem, parum facit, quia de modico non est curandum, *cap. de vera, de consecr. dist. 2. l. sero. ff. de restit. in integr.* Secus si sit notabilis defectus, qualis erunt quinque respectu vigintiquingue. Sic Nauar. *d. tit. de tempor. ordinat. consil. 17.*

9 Tertiò nota, quòd licet d. decretum Trident. tantum loquatur de clericis secularibus: at idemet obseruandum esse in Regularibus non professis, statuit Pius V. in proprio motu die 22. Nouemb. anno 1568. & sic Fratres Societatis Iesu, qui non habebant patrimonium, cuius titulo initiarentur, emittentur tium votorum solemnem professionem ante sumptionem Ordinum. Postea tamen Gregor. XIII. vltimo Februarii. ann. 1573. concessit, vt Religiosi Societatis Iesu post vota biennij emissa possent absque patrimonio, & beneficio ad ordines promoueri.

10 Vnde nescio quo fundamento Cord. in *summa, quest. 36.* affirmet Collegialem ex aliquo Collegio maiori Salmanticensi, aut Complutensi, qui ad aliquem recipiendum gradum doctoratus suos actus cum satisfactione defendit, posse ad titulum illorum satis ordinari absque patrimonio, vel beneficio, quia Consilium intendit, quòd ordi-

mandus habeat congruam sustentationem, & hunc Collegialem, certum est (inquit Corduba) recepto gradu citò habiturum congruam sustentationem obtinendo aliquam cathedram, vel beneficium, quod communiter obtinere solent sic graduati. Idem tenet Henriquez *lib. 13. de excommunicat. cap. 37. num. 2.* & *lib. 10. de ordine, cap. 17. fine.* dicens multos consultos sic tenuisse. Idem Manuel *2. tom. 2. cap. 15. num. 15.* vbi etiam dicit posse absque patrimonio, vel beneficio ordinari bonum scholasticum Theologiae, vel sacrorum canonum, recepto baccalaureatus gradu, qui exoptet gradum licentiatu recipere; quia est probabilis spes (inquit ille) quòd se opponens ad aliquod beneficium, illud obtinebit, & de graduato sic tenet Gonzalez *regula Cancellaria 8. glossa 4. n. 36.* Sed hoc nullo modo credo, quia Concilium expresse petit pacificam beneficij possessionem, & patrimonium vtè ab eis obtineri, & sic graduatus solum spem habet, quæ multis modis impediti potest. Item, quia certus habet beneficium, qui illius habet canonicam institutionem, & tamen nequit ordinari, donec pacificè possideat, vt dixi ex Nauarro, Salzedo, & Lafarte, & est expressa decisio Trident. *d. cap. 2.* ergo; & Nauar. *cap. acceptas, de restit. spoliat. opposit. 5. num. 22.* ait renunciantem metu beneficium non posse ad eius titulum initiari, quia valet renunciatio, cum tamen habeat manifestum ius, vt ibi plenè reseruat. Et expresse hanc sententiam tenet Petrus de Ledefin, *1. tom. summa, tract. de sacram. Ordin. cap. 7. paulo ante finem.*

Quarto nota, quòd Trident. *d. sess. 21. cap. 2. de reformat. in nouat penas canonicas statutas contra non seruantes illud decretum, scilicet, vt nullus ordinetur absque beneficio, vel patrimonio sufficiens.*

Sed quas penas in nouat? Respondetur, quòd 12 in nouat penas *cap. sanctorum, & cap. neminem, dist. 70.* & etiam *cap. cum secundum, de prob. quas retuli dub. precedenti.* Et sic, quando ordinans, & ordinatus sunt in culpa, vtraque incurrit, scilicet ordinans obligationem alendi ordinatum, iuxta *d. cap. cum secundum, & ordinatus suspensionem, iuxta cap. neminem, & cap. sanctorum, dist. 70.* Quando verò solus ordinans est in culpa, quia scit ordinatum non habere beneficium, vel patrimonium, & ordinatus ignorat requiri, solus ordinans incurrit penam, scilicet tenere alere. Si verò solus ordinatus est in culpa, quia scilicet decepto ordinatorem, dicens habere beneficium, vel patrimonium, solus ipse incurrit penam, scilicet suspensionem. Ratio, quia hi canones sunt antiquiores Concilio Tridentino. Sic Nauar. *d. tit. de tempor. ordin. consil. 14. & 46.* & quòd sit per Tridentinum in nouata pena *d. cap. sanctorum, & cap. neminem, tenet etiam Salzedo d. cap. 18. num. 1.* Non tamen in nouat penas *cap. per tuas, de simon.* quia est longè diuersus casus ab eo, de quo loquitur Concil. Tridentinum. Sic Nauar. *ibi consil. 41.* Similiter cum iuxta canones antiquos sufficiebat collatio beneficij absque possessione, vt dixi *dub. preced.* licet hodie requiratur etià possessio pacifica beneficij; si modò ordinaretur aliquis post collationem ante possessionem pacificam, licet peccaret contraueniens decreto Tridentinò, non incurret penas dictas antiquorum canonum, nec penas Trid. quia antiqui canones non imponebant penas non habenti possessio

possessionem, nec illam requirebant: at Trident. licet hoc requirat, at non extendit penas, sed tantum in nouat antiquis canonibus statutas. Sic Nauar. *cod. tit. consil. 15.* & nota quòd Pius V. in motu proprio citato, quo hoc decretum Tridentini extendit ad clericos Regulares non professos, qui ordinantur absque beneficio, vel patrimonio, extendit similiter penas contentas in d. decreto Tridentino: imò clare definit sic ordinatos esse suspensos, & si ministrarent in Ordine, irregulares irregularitate Papæ reuocatur. Sed (vt dixi supra) iam hic motus Pij V. reuocatus est per Gregor. XIII. quoad Religiosos Societatis Iesu, vt patet ex eius Bulla, quæ incipit, *Ex Sedis Apostolica benignitate.*

DVBIUM XXXVI.

An clericus patrimonium, ad cuius titulum sacros Ordines recepit, habeat priuilegia iure concessa bonis Ecclesiasticis, scilicet vt de illo non soluat decima: item non possit alienari sine solemnitatibus requisitis ad alienationem bonorum Ecclesiasticorum.

1 Certum est clericum in his bonis, sicut & in alijs, gaudere priuilegio clericali, scilicet non teneri soluere gabellam, &c. At dubium est, an tale patrimonium ex hac assignatione efficiatur Ecclesiasticum, & habeat priuilegia bonorum Ecclesiasticorum.

2 Duplex est sententia. Prima tenet gaudere tali priuilegio. Sic Baldus *tit. de pace constantia. colum. 5.* Decius *cap. Episcopus, de prob. & vterque eam tribuit Bernardo d. cap. Episcopus.*

3 Secunda tenet non gaudere tali priuilegio. Ratio, quia non est textus id probans. Sic glossa *cap. tuus, de prob. fine, & ibi Imola, & Panorm. Felin. cap. Ecclesia sanctæ Mariæ, num. 10. de consil. Couar. lib. 1. variat. cap. 2. num. 4.* Gutierrez *lib. 2. pract. quest. 9. 65. num. 11.* Idem Couar. *cap. Raynaldus, §. 2. num. 7. de testam. Salzedo pract. c. 18. num. 14.* Mentchaca *de successoreat. §. 32. mon. 33.* Sylua *benef. 1. p. quest. 3. num. 10. & 29.* Vnde dicit Salzedo non requiri tantum tempus ad id prescribendum, sicut ad bona Ecclesiastica. Et hæc sententia ac multo probabilior est amplectenda.

DVBIUM XXXVII.

An vt promoueatür quis ad Ordines minores, requiratur beneficium, vel patrimonium, vel tantum ad Ordines sacros.

1 Duplex est sententia. Prima docet requiri etiam ad Ordines minores; & sic consequenter dicit Episcopus promouentem ad Ordines minores eum, qui caret beneficio, vel patrimonio, teneri eum alere, iuxta *cap. cum secundum, de prob. Ratio, quia cap. 2. de prob. dicitur: Non licet ordinare clericos, & eis nullas alimonias prestare, vbi generaliter de omnibus ordinibus loquitur; & d. cap. cum secundum, generaliter etiam loquitur, & cap. Sanctorum, dist. 70.* Sic tenet Panorm. *cap. 2. de prob. num. 2.* Hugo *cap. neminem, dist. 70.* & ibi glossa *vers. neminem.*

Secunda sententia omnino tenenda docet non requiri ad Ordines minores, & sic Episcopus promouentem ad minores absque beneficio, & patrimonio nec peccare, nec teneri alere, quia *cap. Episcopus, de probend. dicitur, si in Diaconum, vel Presbyterum, &c.* vbi glossa *vers. Diaconum,* idem inquit de Subdiacono, vt habetur expresse *cap. cum secundum, de probend. & cap. si Episcopus, de probend. in 6. dicitur, Si ad sacros Ordines promouerit Episcopus absque beneficio, vel patrimonio, &c.* & Trident. *sess. 21. cap. 2. de reformat. dicit, vt Episcopus nullum ad sacros Ordines promoueat absque beneficio, vel patrimonio.* Et ratio est, quia existens in minoribus potest retrocedere ab habitu clericali; non verò existens in sacris. Ita tenet dicens sic vbique obseruari Nauar. *lib. 1. consil. tit. 1. de tempor. ordin. consil. 14.* Salzedo *pract. Bernard. Diaz, cap. 18. num. 5.* Imola *cap. tuus, de proben. num. 1. & cap. 2. cod. tit. num. 2. & cap. Episcopus, cod. tit. num. 1. & cap. cum secundum, cod. tit. num. 1.* glossa *cap. 2. de prob. vers. clericos, dicens sic vltu seruari.* Turretrem, dicens sic vltu seruari, *cap. neminem, dist. 70. num. 2.* Manuel *2. tomo summa, cap. 15. fine.* Catechismus ad parochos, *de ordine, fol. 365.* Maiolus *lib. 3. de irregular. cap. 21. num. 7.*

DVBIUM XXXVIII.

An renunciatio beneficij patrimonij, vel pensionis, ad cuius titulum aliquis ad sacros Ordines promouetur, valida sit.

1 De renunciatione beneficij certum est non valere, nisi fiat, facta mentione quòd ad illius titulum promotus sit, & ordinato habente aliunde necessaria ad commodam sustentationem, vt expresse definitur in Tridentino *sess. 21. cap. 2. de reformat. Henriquez lib. 13. de excommunicat. cap. 56. n. 1.* in commento *littera N.* dicit posse renunciare, si ex Collegio habeat alimenta, sed hoc credo, quando essent perpetua. Et nota, quòd si fiat renunciatio beneficij, non facta mentione quòd ad illius titulum est ordinatus, at habet aliunde vnde viuat, est valida in foro conscientia; quia saluatur mens Concilij. Sic Nauar. *lib. 3. consil. tit. de probend. consil. 23.* Manuel *2. tomo summa, cap. 15. num. 12.*

2 De patrimonio verò, vel pensione, ad cuius titulum ordinatur quis, est maius dubium, an renunciatio teneat; quia in dicto decreto licet dicatur non posse fieri, nisi aliunde habeat necessariam: at non dicitur renunciationem aliter factam esse nullam, sicut dicitur de beneficio.

3 Sed dicendum est renunciationem dicti patrimonij, vel pensionis esse nullam, aut alienationem, aut extinctionem, vel remissionem factam sine licentia Episcopi, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens ordinatus sit adeptus, vel aliunde habeat, vnde viuere possit. Probatur, quia dictum decretum Tridentini dicit, quòd aliter nullatenus possit fieri; quæ dictio *nullatenus,* inducit nullitatem actus ipso iure vt docene Zenzelinus *Clement. vnica, de sequestret. glossa aurb. si qua mulier, C. ad senatus consult. Felician.* Neus *c. qua fronte, de appellat. num. 32.* Cardin. *cap. super literis, de versis, & Nauar. vbi infra consil. 16. num. 21.* glossa *d. Clement. vnica, vers. nullatenus, & ibi Imola num. 20.* Dominicus, & Ioan. Andr. *cap. Roman. de appell. §. penult.*